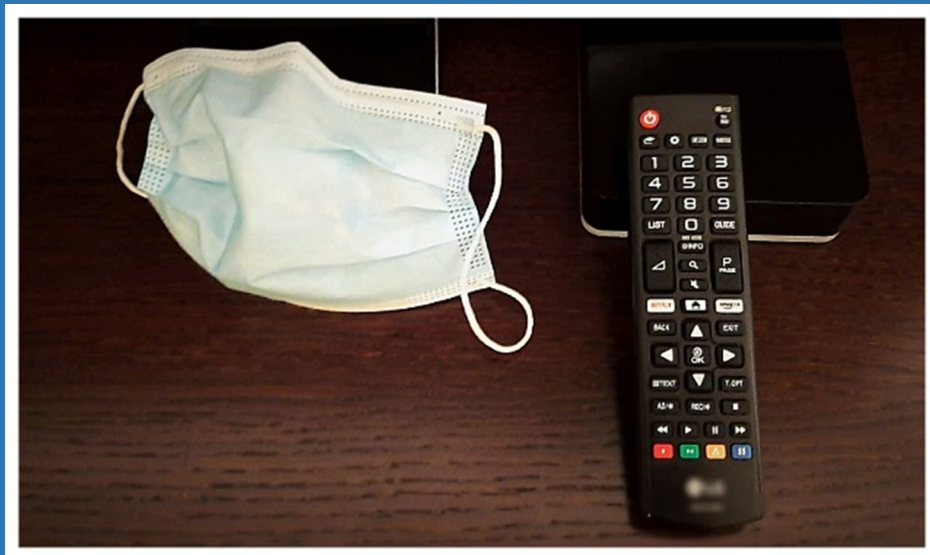

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Έρευνα
*Οι Έλληνες και ο Κορωνοϊός:
Μια χώρα σε συνθήκες πρωτόγνωρες*

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ
ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

<http://www.jourlab.media.uoa.gr>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
<http://www.jourlab.media.uoa.gr>

Σοφοκλέους 1
Αθήνα, Τ.Τ. 105 59

Καθηγητής
Στέλιος Παπαθανασόπουλος
Διευθυντής

Τηλ. 210 368 9411

e-mail: spapath@media.uoa.gr

Έρευνα Οι Έλληνες και ο Κορωνοϊός: Μια χώρα σε συνθήκες πρωτόγνωρες

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας καταγράφονται οι απόψεις και οι ανησυχίες των Ελλήνων για ζητήματα που σχετίζονται με την πρωτόγνωρη πανδημία του Κορωνοϊού και τις αλλαγές που επέφερε στην καθημερινότητά τους στον τομέα της εργασίας, των διαπροσωπικών επαφών, των οικογενειακών-κοινωνικών τους δραστηριοτήτων. Παράλληλα, διερευνάται σε ποιο βαθμό η κρίση της πανδημίας έχει επηρεάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών απέναντι σε βασικούς δεσμούς και πρόσωπα του δημόσιου βίου που εμπλέκονται στη διαχείριση των έκτακτων συνθηκών όπως είναι η κυβέρνηση, ο πρωθυπουργός, η αστυνομία, ο υπουργός υγείας, οι εξειδικευμένοι επιστήμονες, η εκκλησία, τα ευρωπαϊκά δεσμικά όργανα, τα μέσα ενημέρωσης. Δεδομένου ότι στην κρίσιμη αυτή περίοδο η συζήτηση για τον Κορωνοϊό έχει αναδειχθεί σε πρωταρχικό ζήτημα της δημόσιας σφαίρας με καθοριστική για την ενημέρωση των πολιτών τη συμβολή διαφόρων πηγών πληροφόρησης (μέσα ενημέρωσης, αρμόδιες Αρχές, οικογενειακός-κοινωνικός περίγυρος) η έρευνα επικεντρώνεται επίσης στην αξιολόγηση και στάση του κοινού απέναντι στις παραπάνω πηγές.

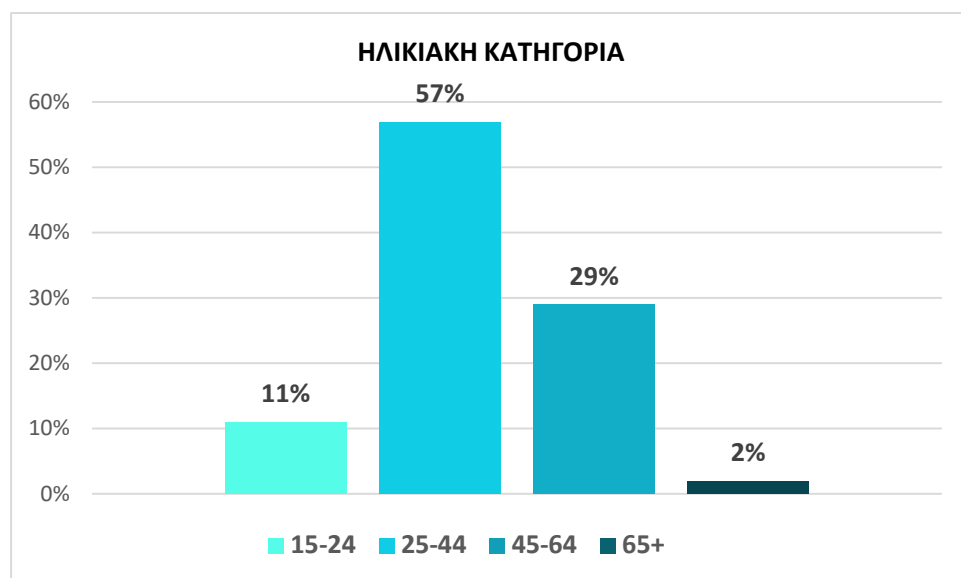
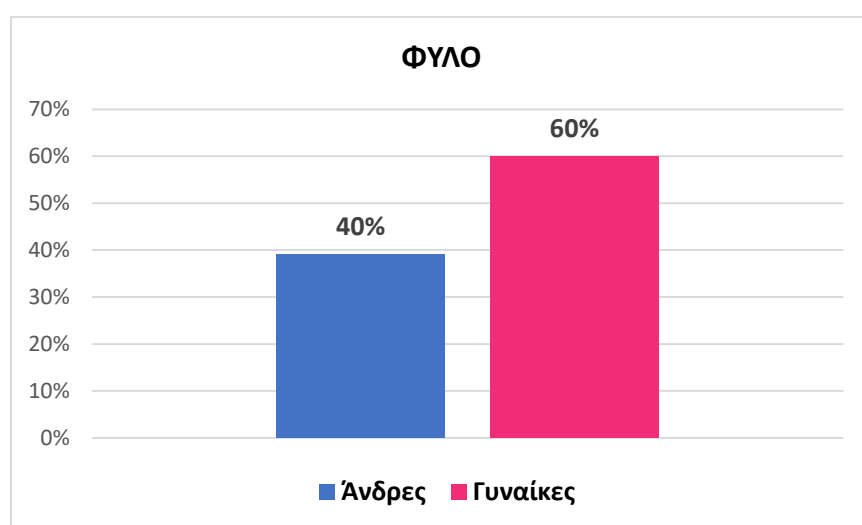
Για τη διερεύνηση των παραπάνω ερευνητικών ερωτημάτων, υλοποιήθηκε μία διαδικτυακή έρευνα με εφαρμογή δομημένου online ερωτηματολογίου σε δείγμα διαδεσιμότητας, που περιελάμβανε 38 ερωτήσεις, ως επί το πλείστον κλειστού τύπου και ελάχιστες ανοικτού. Λόγω του θέματος και του τρόπου έρευνας, στόχος μας ήταν η προσέλκυση ενός μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων. Στην έρευνα συμμετείχαν τελικά 2.525 άτομα σε διάστημα τριών περίπου εβδομάδων (29 Μαρτίου – 23 Απριλίου 2020).

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από το Εργαστήριο Δημοσιογραφικών Σπουδών και Επικοινωνιακών Εφαρμογών του Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ερευνητική ομάδα αποτελείτο από τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Καθηγητή Στέλιο

Παπαθανασόπουλο, τον Επίκουρο Καθηγητή Αντώνη Αρμενάκη και τον διδάσκοντα του Τμήματος και ερευνητή του Εργαστηρίου Δρ. Αχιλλέα Καραδημητρίου.

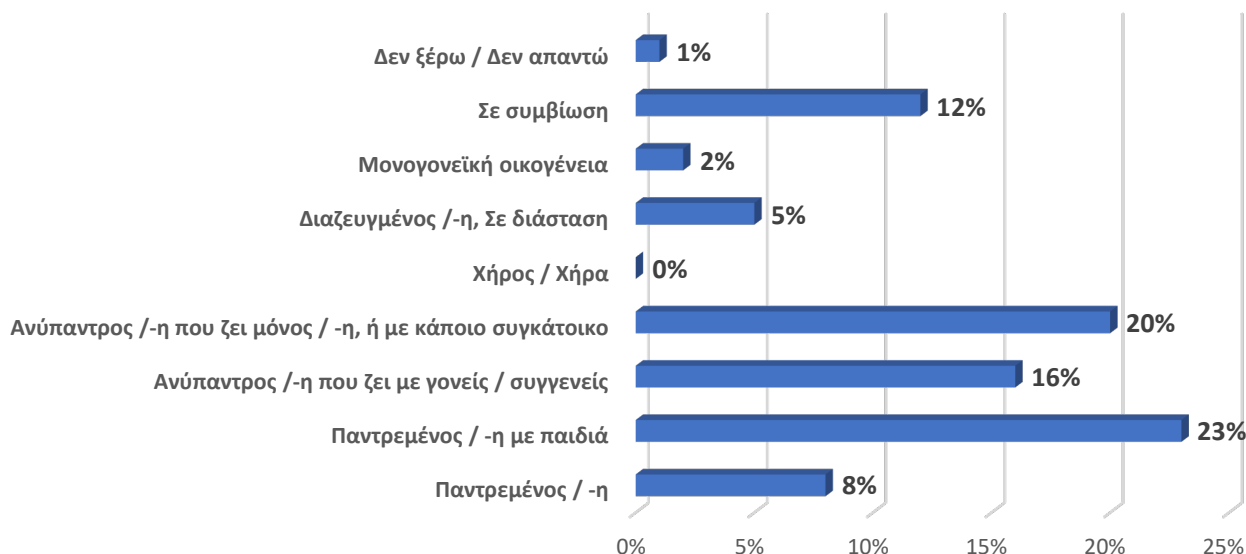
Οι συμμετέχοντες στην έρευνα

Ως προς τα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, το δείγμα της έρευνας συγκροτείται κατά 60% από γυναίκες και 40% από άνδρες. Η συντριπτική πλειοψηφία εξ αυτών ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 25-44 (57%), ακολουθούν τα άτομα 45-64 (29%), ενώ αρκετά λιγότεροι είναι οι συμμετέχοντες που εντάσσονται στα δύο αντίθετα άκρα των ηλικιακών ομάδων, δηλαδή στην κατηγορία 15-24 (11%) και 65 ετών κι άνω (2%).

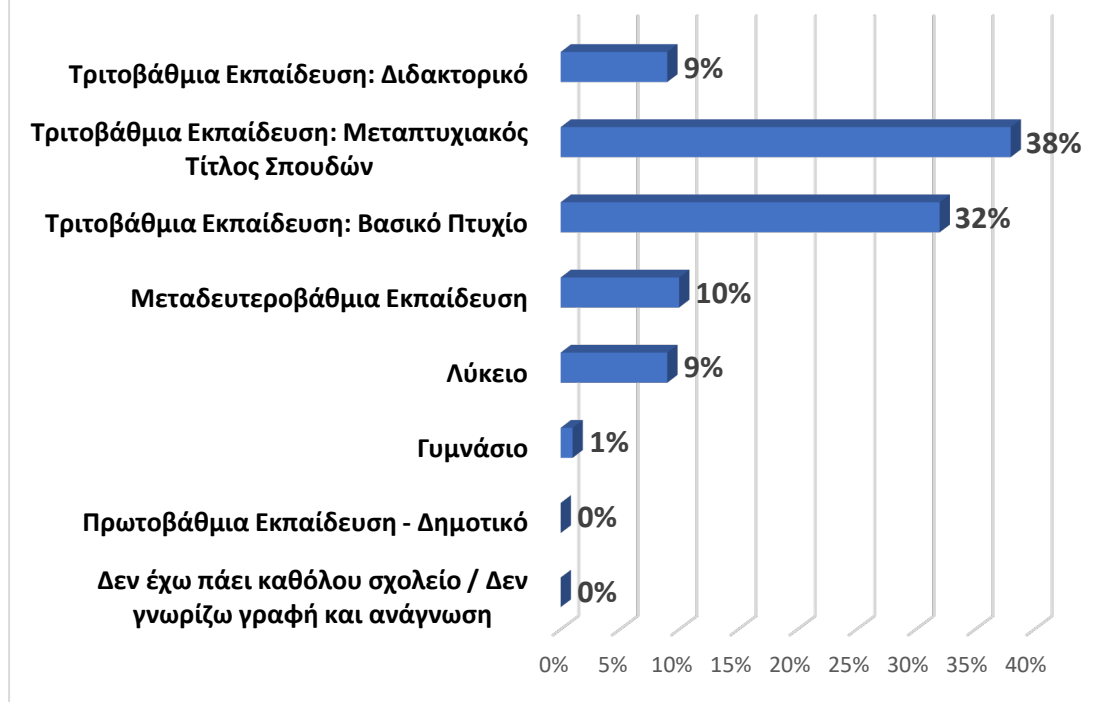
Ως προς την οικογενειακή κατάσταση οι περισσότεροι είναι είτε παντρεμένοι με παιδιά (23%) είτε ανύπαντροι που ζουν μόνοι ή με κάποιο συγκάτοικο (20%) και ακολουθούν οι ανύπαντροι που ζουν με γονείς ή συγγενείς (16%) ή τα άτομα σε συμβίωση (12%). Ελάχιστοι στο δείγμα είναι οι διαζευγμένοι ή τα άτομα σε διάσταση (5%) καθώς και τα μέλη μονογονεϊκής οικογένειας (2%).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι κατά κύριο λόγο άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου που κατέχουν είτε βασικό τίτλο σπουδών (32%) είτε μεταπτυχιακό (38%). Αρκετοί στο δείγμα είναι ακόμα και κάτοχοι διδακτορικού (9%). Συγκριτικά με το συνολικό κοινό πανεπιστημιακής μόρφωσης, πολύ λιγότεροι είναι οι ερωτώμενοι που έχουν ολοκληρώσει σπουδές μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (10%) ή έχουν απολυτήριο λυκείου (9%), ενώ ελάχιστοι είναι οι απόφοιτοι γυμνασίου (1%).

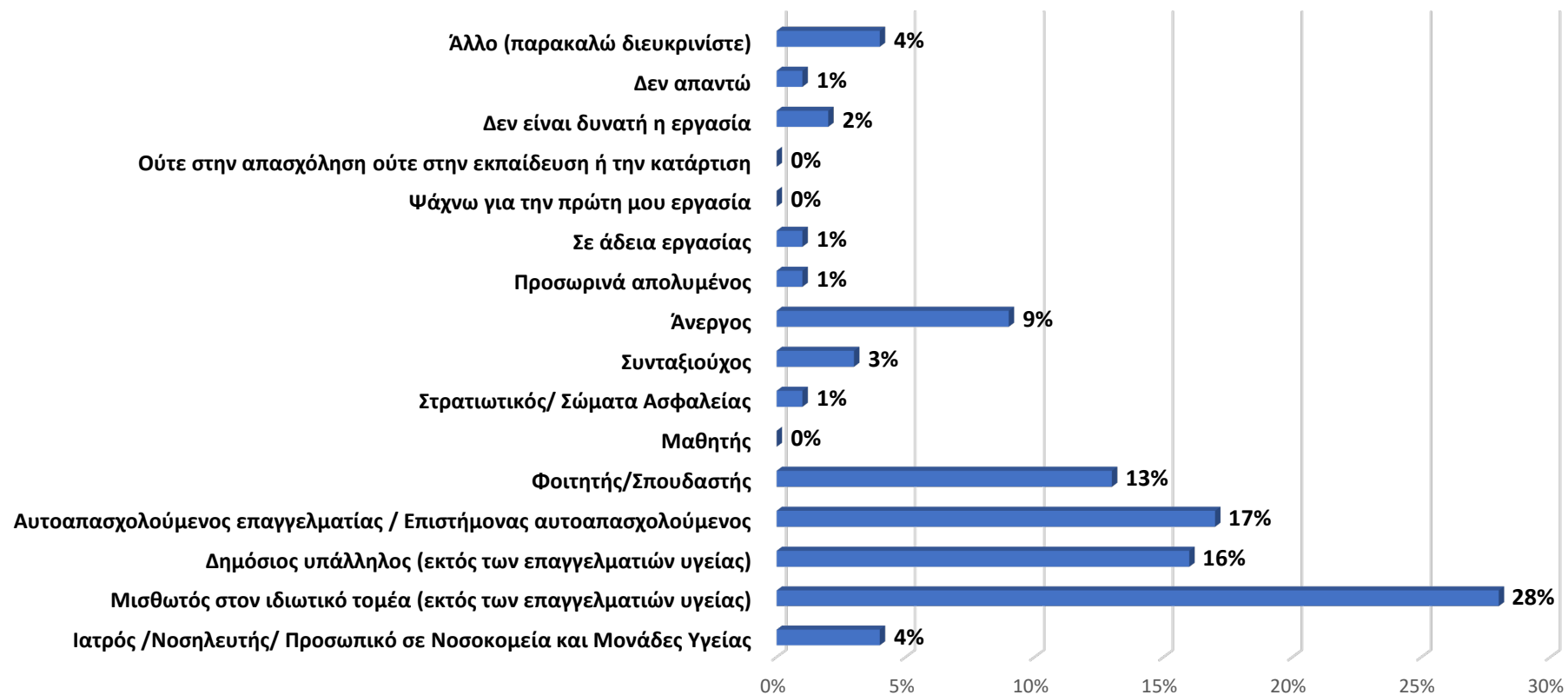
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Το κοινό που ανταποκρίθηκε στην έρευνα κατά κύριο λόγο κατοικεί στην Αθήνα (66%), ένα μικρό ποσοστό στη Θεσσαλονίκη (7%) ή σε άλλα αστικά κέντρα (8%), ενώ ένα σημαντικό μέρος (13%) διαμένει στην περιφέρεια. Ελάχιστοι στο δείγμα είναι κάτοικοι ημιαγροτικών περιοχών (3%) ή Έλληνες με μόνιμη κατοικία στο εξωτερικό (3%).

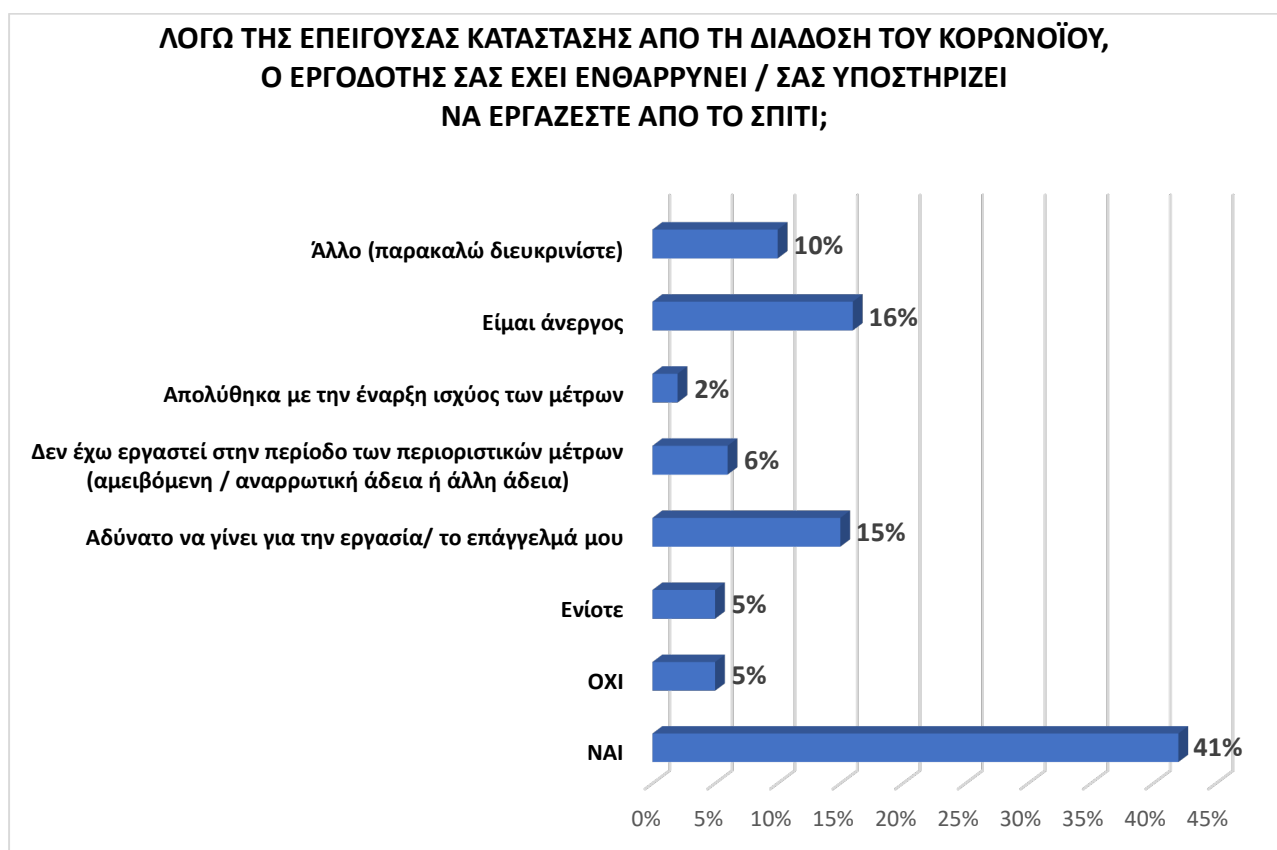

ΤΩΡΙΝΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Από πλευράς απασχόλησης, το δείγμα της έρευνας συγκροτείται κυρίως από μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα, που δεν σχετίζονται με τα επαγγέλματα υγείας (28%), από αυτοαπασχολούμενους επαγγελματίες (επιστήμονες ή μη, 17%), δημοσίους υπαλλήλους (πέραν των επαγγελμάτων υγείας, 16%) καθώς και από φοιτητές (13%). Σε πολύ μικρά ποσοστά κυμαίνονται οι άνεργοι (9%), οι εργαζόμενοι στις δομές της υγείας (4%) καθώς και οι απολυμένοι (1%).

Σε σχέση με τον εργασιακό βίο των ερωτώμενων, έτσι όπως διαμορφώθηκε στην εποχή μετά τη διασπορά του Κορωνοϊού, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος της έρευνας, λόγω των έκτακτων συνθηκών της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν, έχει οδηγηθεί στην κατ' οίκον εργασία με την κατάλληλη υποστήριξη του εργοδότη (41%), ενώ ένα μικρό μόνο ποσοστό δηλώνει αδυναμία άσκησης του επαγγέλματός εντός της οικίας (15%). Ελάχιστοι είναι οι ερωτώμενοι του δείγματος που δεν έχουν εργαστεί καθόλου στην περίοδο των περιοριστικών μέτρων (6%) λόγω άδειας (αμειβόμενης, αναρρωτικής ή άλλης) ή αυτοί που απολύθηκαν όταν τέθηκαν σε εφαρμογή τα έκτακτα μέτρα (2%).

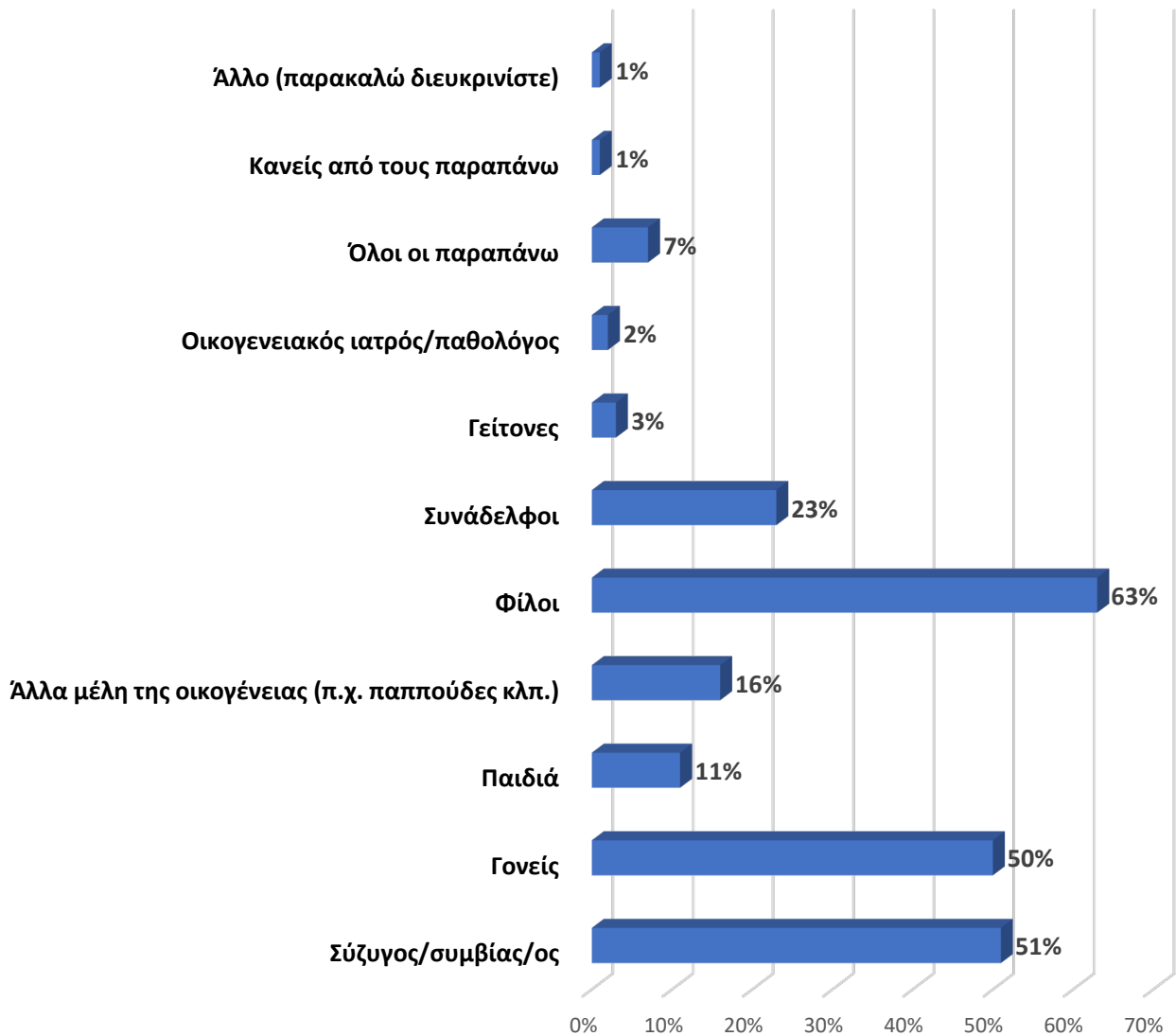

Τέλος, ως προς τον ιδεολογικό προσανατολισμό των ερωτώμενων οι περισσότεροι δηλώνουν κεντροαριστεροί (36%), οι οποίοι αν συνδυαστούν με το ποσοστό αυτών που τάσσονται με την αριστερά (20%) και την άκρα αριστερά (8%) συνδιαμορφώνουν την πλειοψηφία του δείγματος της έρευνας. Ωστόσο, μεταξύ των ερωτώμενων σε σημαντικό ποσοστό αντιπροσωπεύονται και τα άτομα που τάσσονται με την κεντροδεξιά (28%), ενώ αντιθέτως η παρουσία συμμετεχόντων με δεξιά ιδεολογική τοποθέτηση είναι περιορισμένη (8%).

Ο Κορωνοϊός και οι Έλληνες

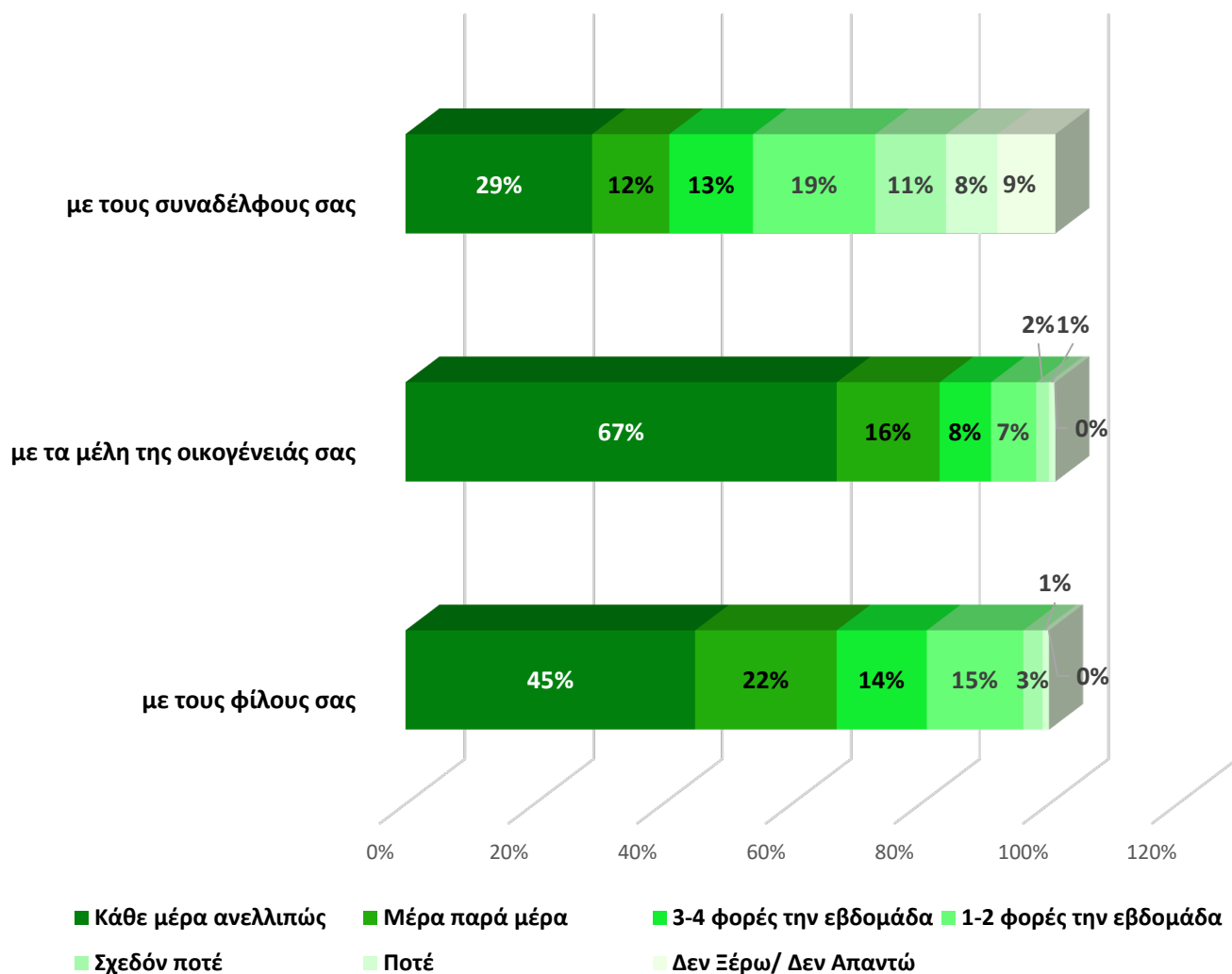
Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, οι Έλληνες συζητούν το θέμα του Κορωνοϊού κατά κύριο λόγο με τους φίλους τους και δευτερευόντως με τους/τις συζύγους/συντρόφους τους, ενώ ο οικογενειακός ιατρός/παθολόγος, που αντιπροσωπεύει μια εξειδικευμένη πηγή γνώσης, δεν αποτελεί ιδιαίτερο πόλο έλξης για διενέργεια σχετικής συζήτησης.

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΣΥΖΗΤΑΤΕ ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ; (έως 3 επιλογές)

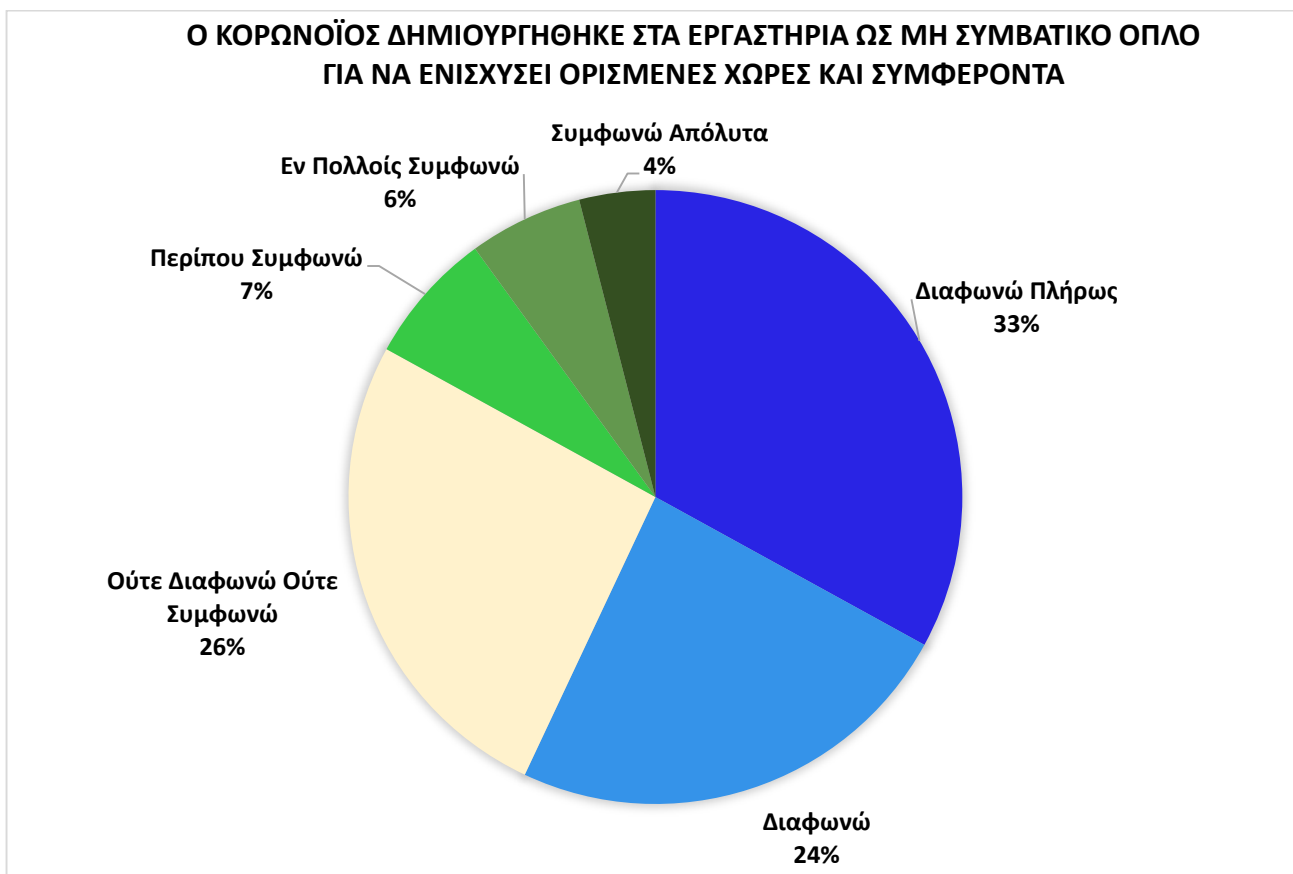
Μάλιστα, για την πλειοψηφία των ερωτώμενων (67%) εντός της οικογένειας το θέμα της πανδημίας αποτελεί αφορμή διαλόγου σε καθημερινή βάση ανελλιπώς.

Στη διάρκεια της εβδομάδας πόσο συχνά μιλάτε για τον Κορωνοϊό

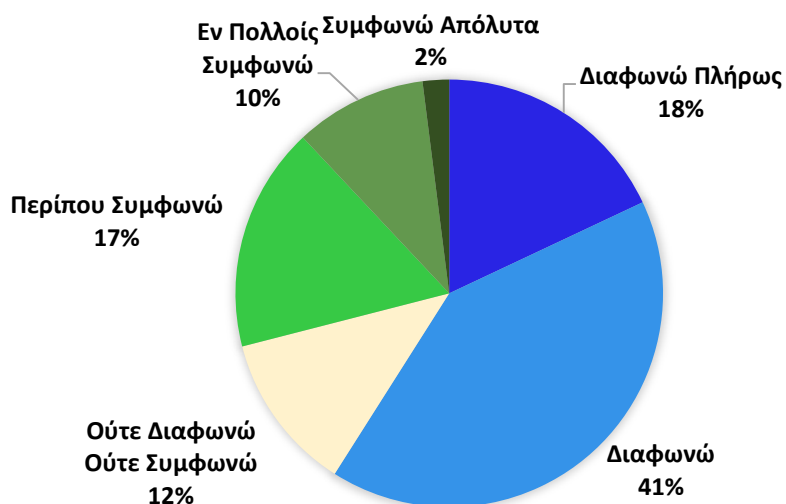
Η ίδια τάση ανάπτυξης καθημερινής συζήτησης παρατηρείται – αν και σε μικρότερο ποσοστό (45%) – μεταξύ των φίλων, ενώ μεταξύ συναδέλφων οι σχετικές συζητήσεις για κάποιους μπορεί να είναι καθημερινές (29%) και για άλλους πιο περιστασιακές μέσα στην εβδομάδα (12% μέρα παρά μέρα, 13% 3-4 φορές την εβδομάδα).

Ως επί το πλείστον οι ερωτώμενοι **διαφωνούν με τις θεωρίες συνωμοσίας** που παρουσιάζουν τον Κορωνοϊό ως εργαστηριακό δημιούργημα σε ρόλο μη συμβατικού όπλου για την ενίσχυση των συμφερόντων ορισμένων χωρών (33% διαφωνούν πλήρως και 24% διαφωνούν).

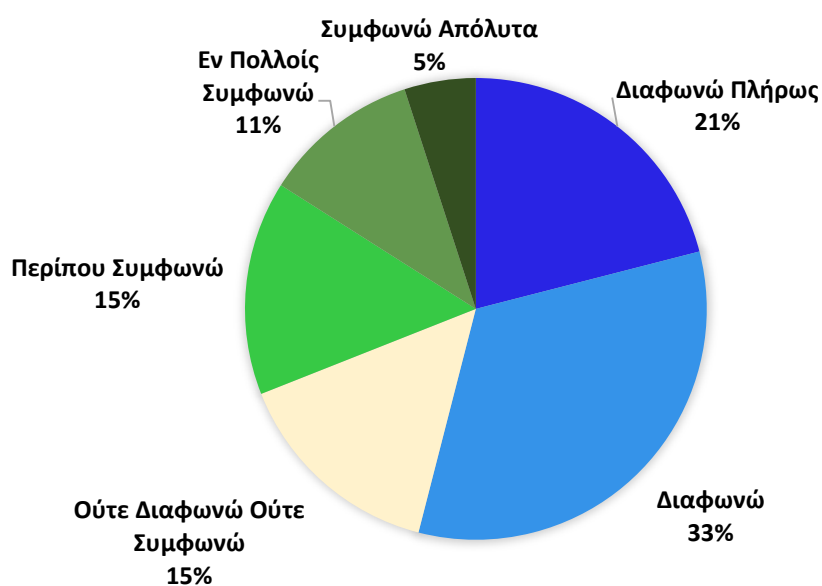
Ωστόσο, φαίνεται να αναγνωρίζουν τη σοβαρότητα της νόσου, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό (41%) δεν συμφωνεί με την τοποθέτηση ότι ο Κορωνοϊός πλήττει δανάσιμα μόνο τα άτομα με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα.

ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΜΟΝΟ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΟΒΑΡΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

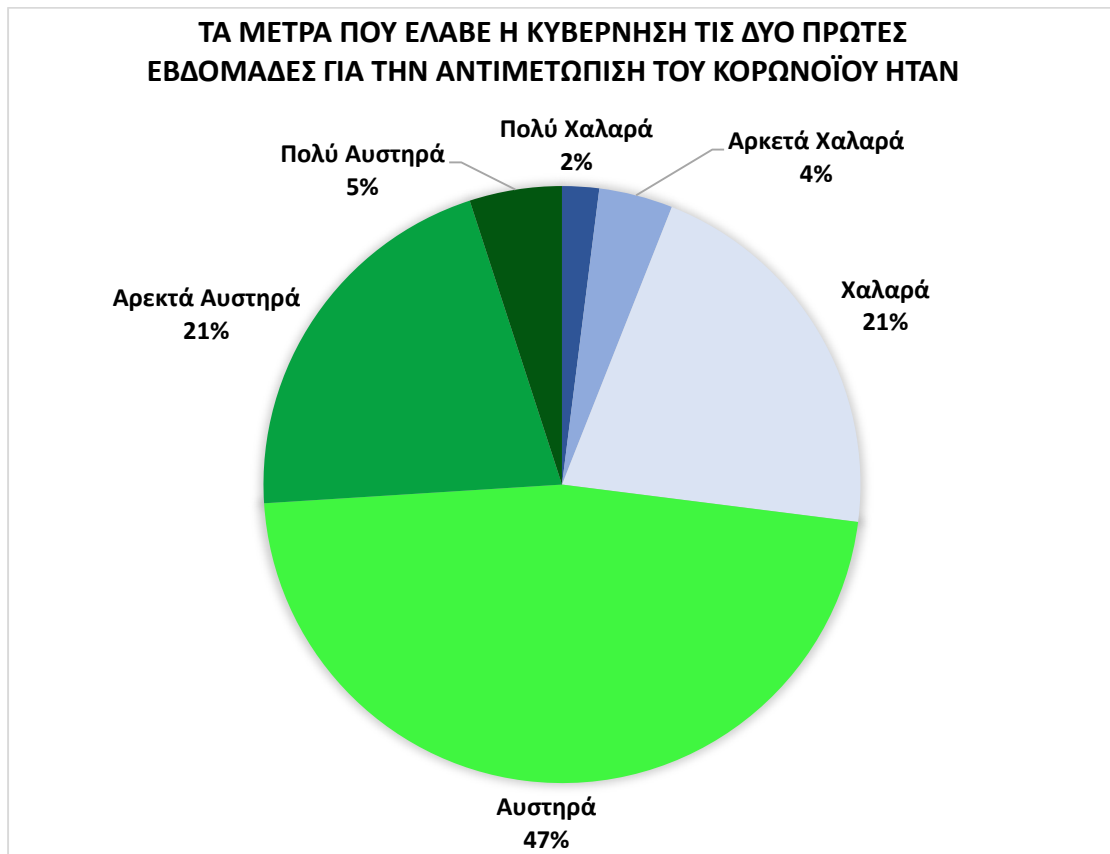
Παρόλα αυτά ο Κορωνοϊός δεν αξιολογείται χειρότερος από την κοινή γρίπη (33% διαφωνούν και 21% διαφωνούν πλήρως ότι είναι χειρότερος).

Ο ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΙΠΗ

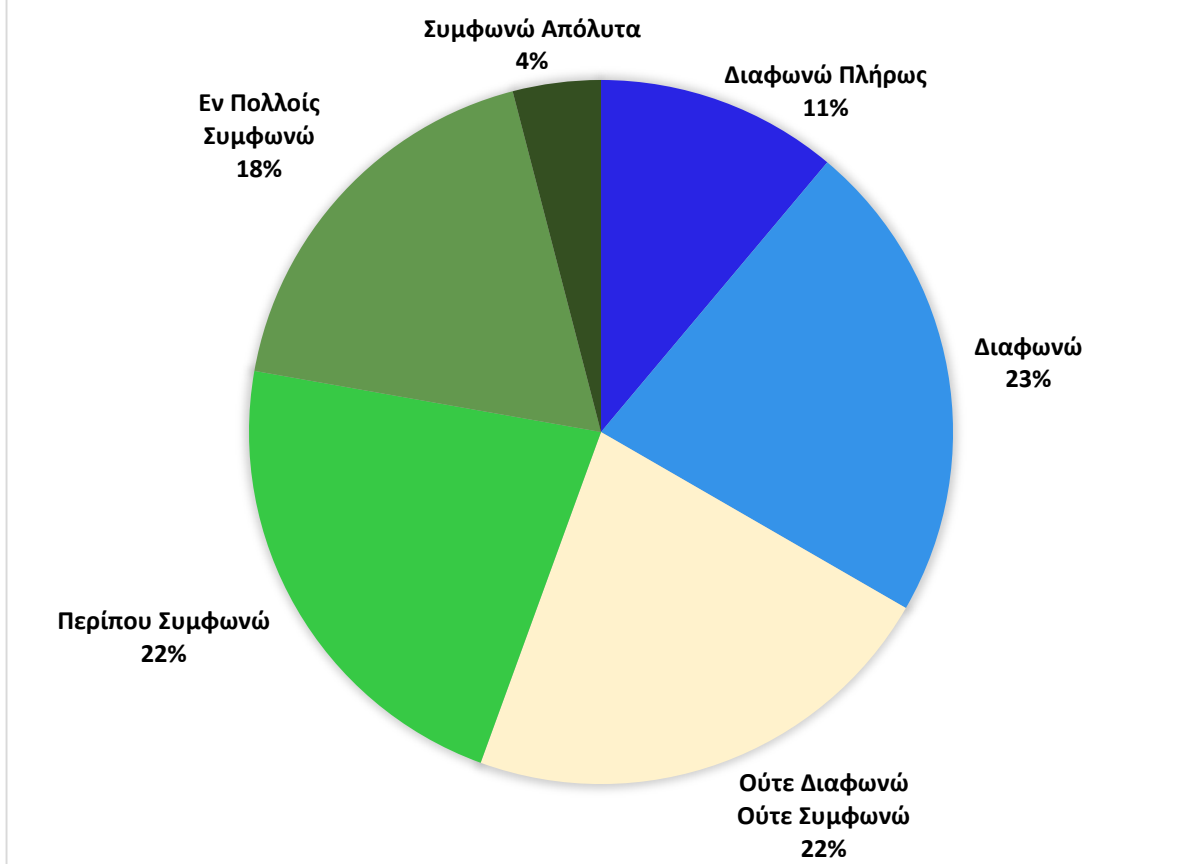
Οι Έλληνες και τα μέτρα για τον Κορωνοϊό

Ως προς τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση τις δύο πρώτες εβδομάδες για την αντιμετώπιση της διασποράς του Κορωνοϊού, οι Έλληνες κατά κύριο λόγο τα χαρακτηρίζουν **αυστηρά** (47%) ή ακόμα και αρκετά αυστηρά (21%), ωστόσο θετική φαίνεται να είναι η τοποθέτησή τους σχετικά με την **αποτελεσματικότητα** της κυβέρνησης στο να δέσει υπό έλεγχο την κατάσταση της πανδημίας.

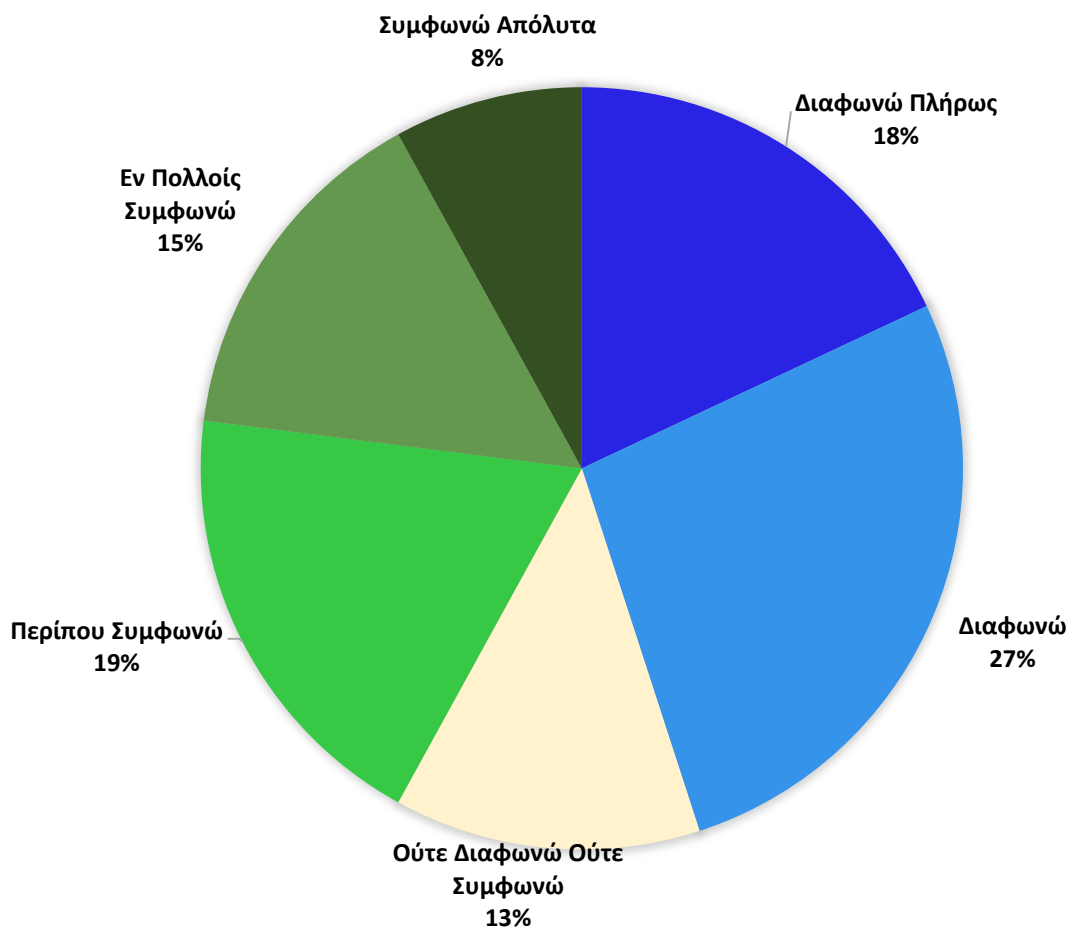
Στο τελευταίο αυτό ζήτημα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα κατά 44% δείχνουν να συμφωνούν ότι η κυβέρνηση έχει τον έλεγχο της κατάστασης (22% περίπου συμφωνούν, 18% συμφωνούν εν πολλοίς, και 4% συμφωνούν απόλυτα), ενώ αντίθετα 34% διαφωνούν με την αποτελεσματικότητα των μέτρων (23% διαφωνούν και 11% διαφωνούν πλήρως). Επίσης, ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων της τάξης του 22% υιοθετούν μια ενδιάμεση τοποθέτηση (δηλαδή ούτε συμφωνούν αλλά ούτε διαφωνούν).

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΧΕΙ ΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ

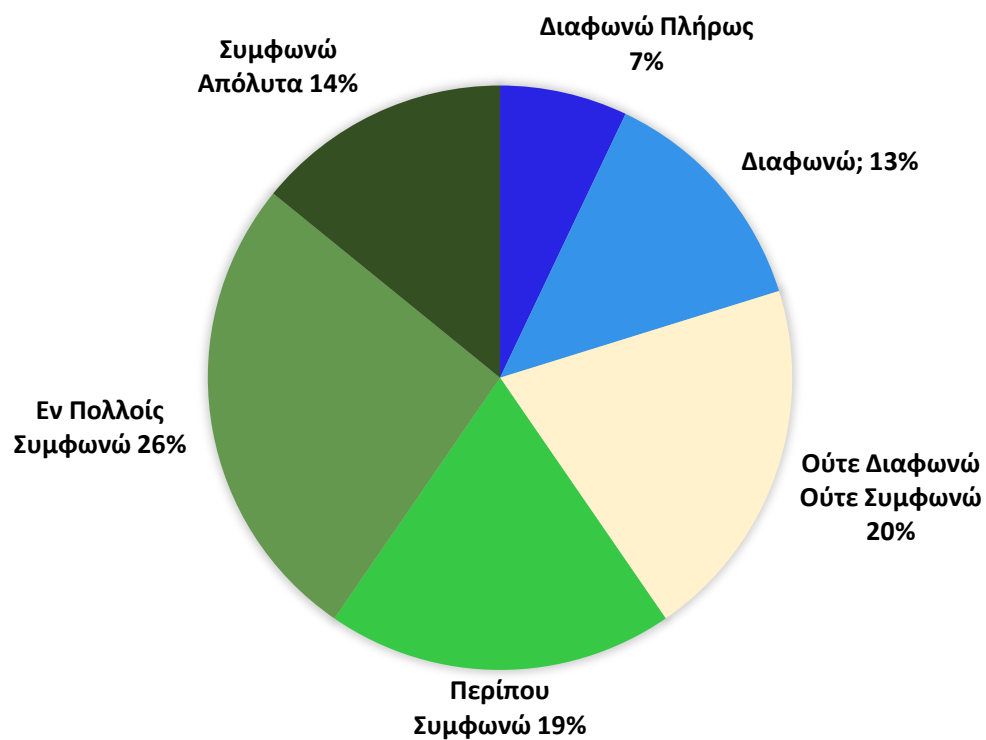
Αρκετά μοιρασμένη και διχοτομημένη είναι επίσης η άποψη σχετικά με την παραδοχή περί έλλειψης ικανότητας των Ελλήνων στο να συμμορφωθούν με τα μέτρα αντιμετώπισης διασποράς του Κορωνοϊού. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, ενώ υπάρχει μια ισχυρή τάση διαφωνίας (27%) ή και πλήρους διαφωνίας (18%) με την παραπάνω παραδοχή, που φαίνεται να υπερτερεί, αξιολογούμενοι σε αριθμό είναι και οι φωνές που ενστερνίζονται την αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή οι Έλληνες δεν μπορούν να συμμορφωθούν με τα κυβερνητικά μέτρα (περίπου συμφωνώ 19% και εν πολλοίς συμφωνώ 15%).

**ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΕ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΑ,
ΟΜΩΣ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΘΟΥΝ ΜΕ ΑΥΤΑ**

Παρόλα αυτά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του δείγματος της έρευνας **αξιολογεί θετικά τη γενικότερη στάση της χώρας απέναντι στο πρόβλημα**, αφού συμφωνεί με τη δήλωση ότι η Ελλάδα αποτελεί στην Ευρώπη παράδειγμα προς μίμηση για τον τρόπο που αντιμετώπισε τον Κορωνοϊό και καταπολέμησε την εξάπλωσή του (26% εν πολλοίς συμφωνεί, 14% συμφωνεί απόλυτα και 19% περίπου συμφωνεί).

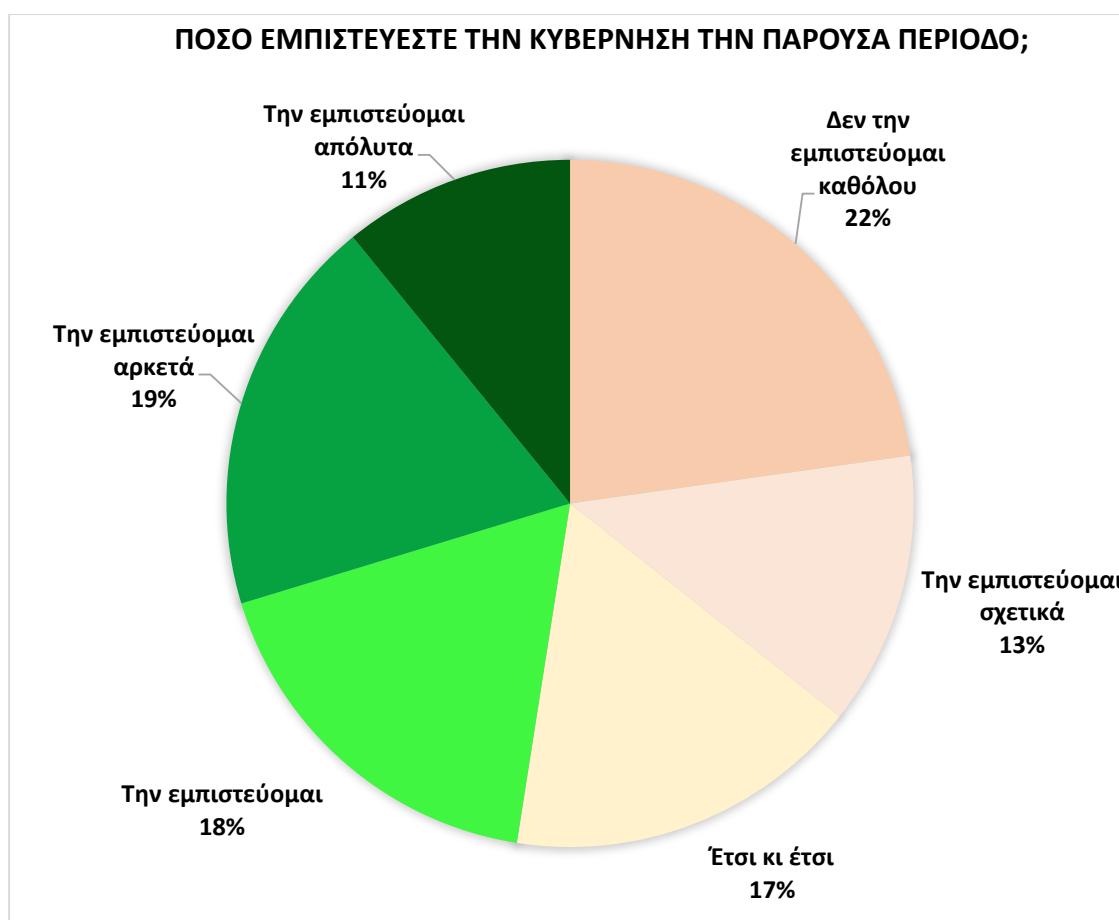
**Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΙΣ
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ**

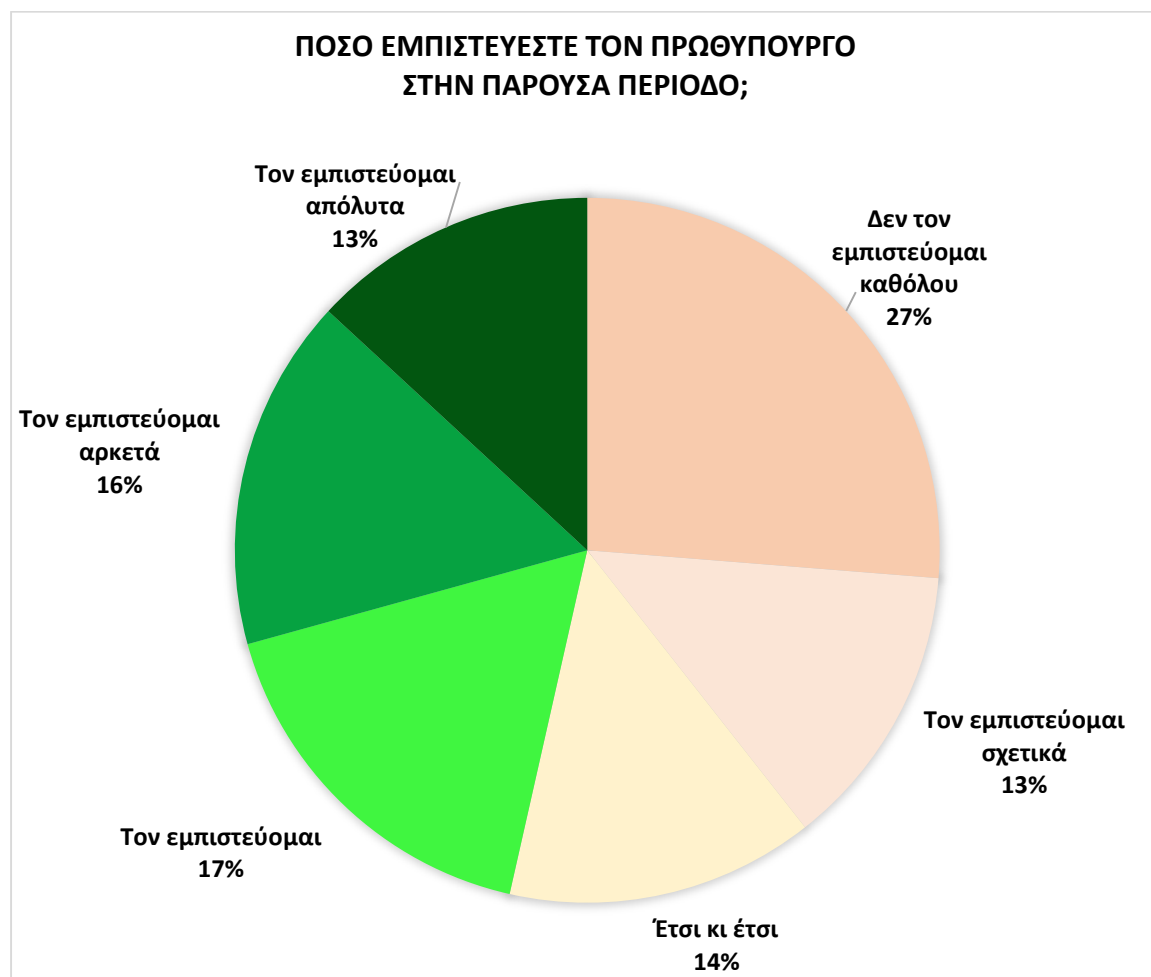
Ο Κορωνοϊός και η εμπιστοσύνη στους Θεσμούς

Ως προς τα αισθήματα εμπιστοσύνης των Ελλήνων προς τους δεσμούς, εμφανίζεται μια τάση εμπιστοσύνης σε πολιτικούς παράγοντες και δεσμούς που διαχειρίζονται την κρίση, αλλά όχι σε όλους ανεξαιρέτως.

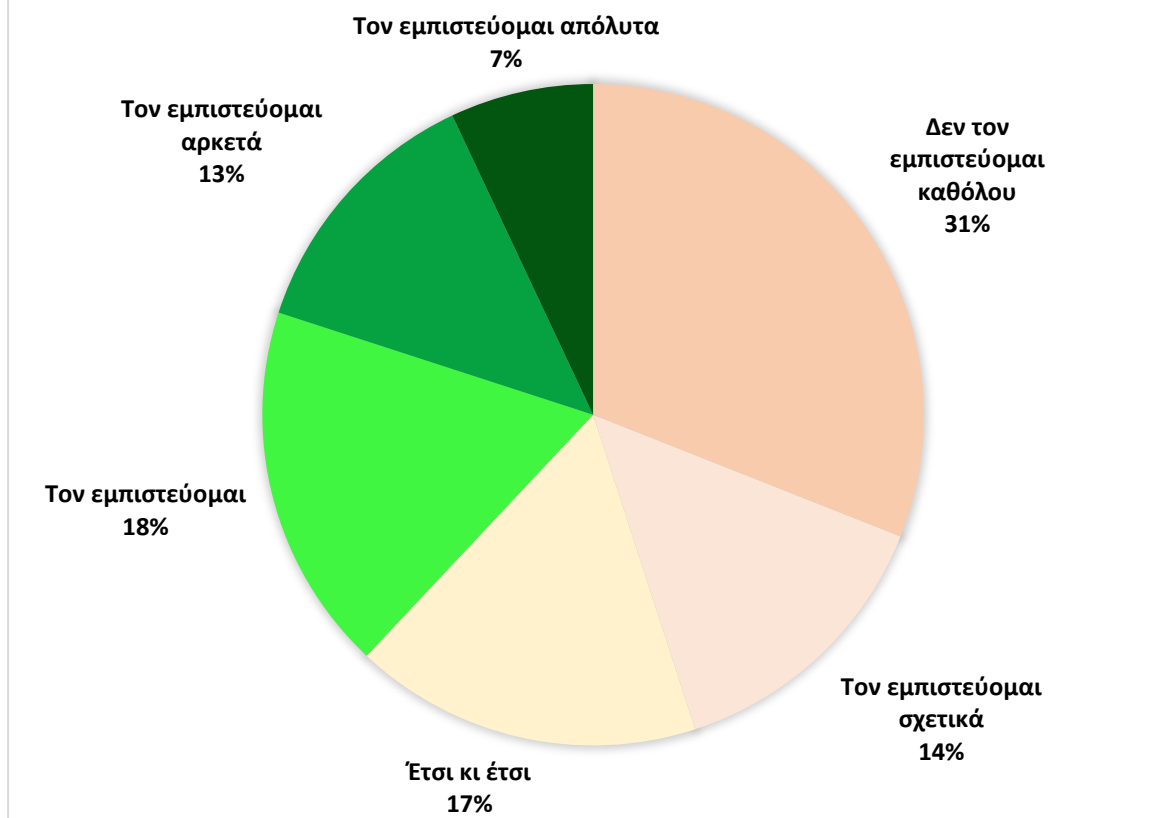
Καθώς η πλειονότητα των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι αριστερής και κεντροαριστερής προέλευσης ή τοποθέτησης (64% αδρυστικά), το γεγονός ότι ένα συνολικό ποσοστό της τάξης του 48% δηλώνει - με διάφορες διαβαθμίσεις - ότι εμπιστεύεται την κυβέρνηση (18% την εμπιστεύεται, 19% την εμπιστεύεται αρκετά και 11% την εμπιστεύεται απόλυτα) είναι μάλλον θετικό για ένα δεξιόστροφο κυβερνητικό σχήμα.

Αντίστοιχα περίπου ποσοστά αξιοπιστίας (46%) συγκεντρώνει ο **πρωθυπουργός** (17% τον εμπιστεύονται, 16% τον εμπιστεύονται αρκετά και 13% απόλυτα). Μικρότερο βαθμό αξιοπιστίας, αλλά όχι αμελητέο (38%), συγκεντρώνει ο **υπουργός υγείας** (18% τον εμπιστεύονται, 13% τον εμπιστεύονται αρκετά και 7% τον εμπιστεύονται απόλυτα).

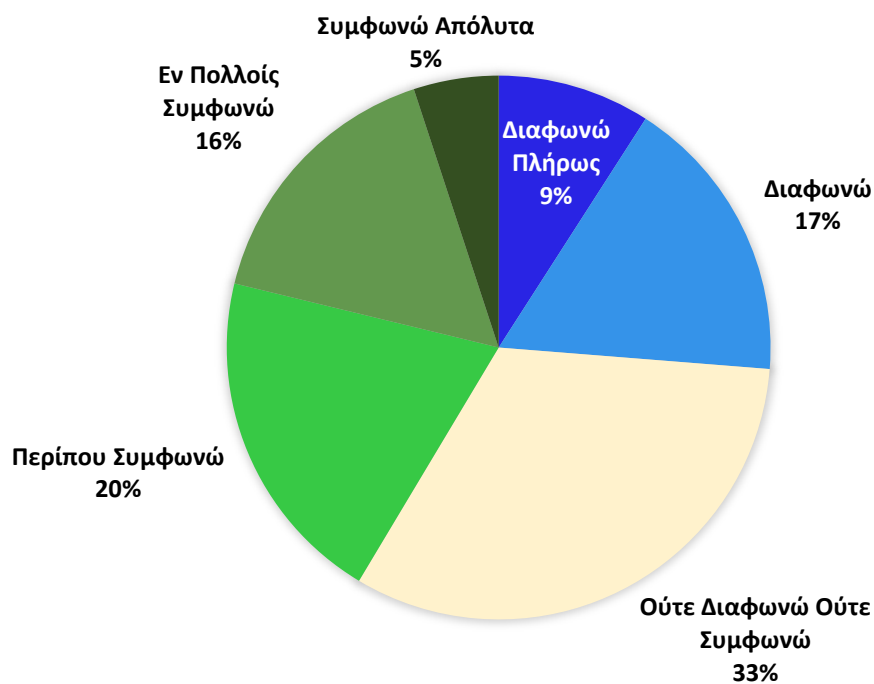
**ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ;**

Στο ερώτημα αν η στάση της αντιπολίτευσης στο θέμα της αντιμετώπισης της πανδημίας είναι η ενδεδειγμένη, ένα σημαντικό ποσοστό του δείγματος υιοθετεί ενδιάμεση τοποθέτηση χωρίς να συμφωνεί αλλά ούτε και να διαφωνεί (32%).

Διαφαίνεται, ωστόσο, να υπερτερεί μια τάση συμφωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων ως προς την θετική τελικά αξιολόγηση της στάσης της **αντιπολίτευσης** έστω κι αν αυτή η συμφωνία δεν εκφράζεται σε απόλυτο βαθμό (20% περίπου συμφωνεί, 16% εν πολλοίς συμφωνεί και 5% συμφωνεί απόλυτα).

Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΗ

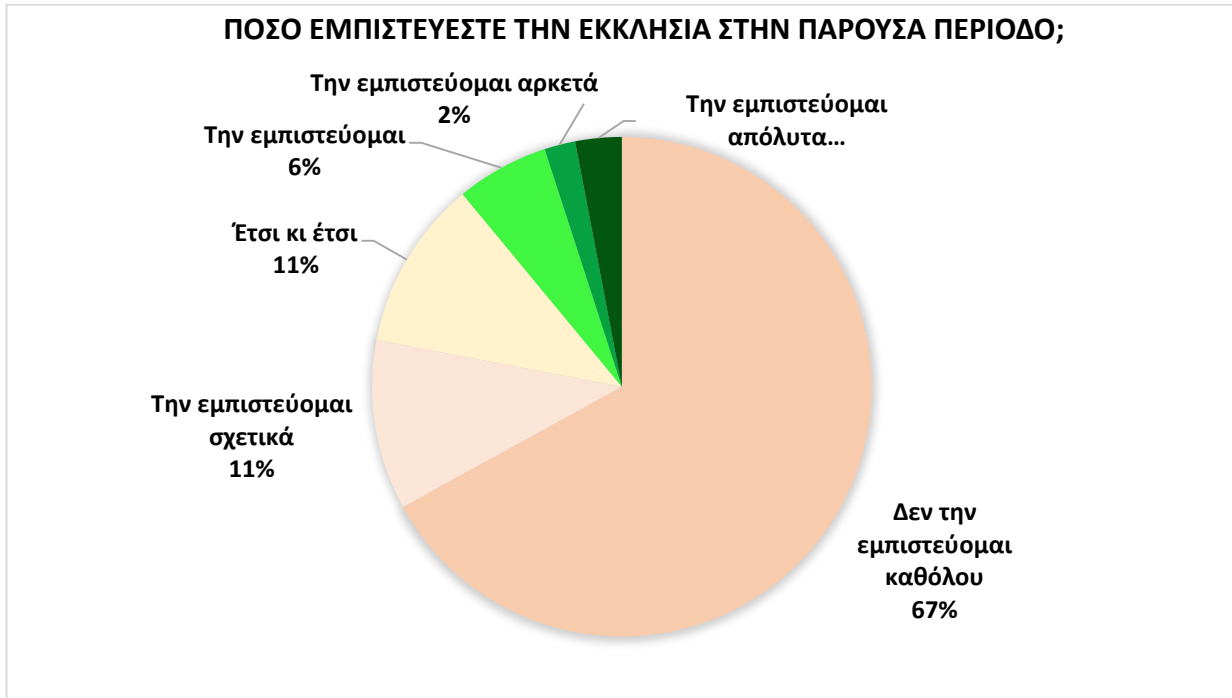

Από την άλλη πλευρά, έκδηλη είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης μεγάλου μέρους των συμμετεχόντων στην έρευνα προς τα **ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα** (40% δεν τα εμπιστεύονται καθόλου) με ένα άλλο μέρος να εκφράζει απλά συκρατημένη εμπιστοσύνη (19% τα εμπιστεύονται σχετικά και 27% έτσι κι έτσι).

ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ;

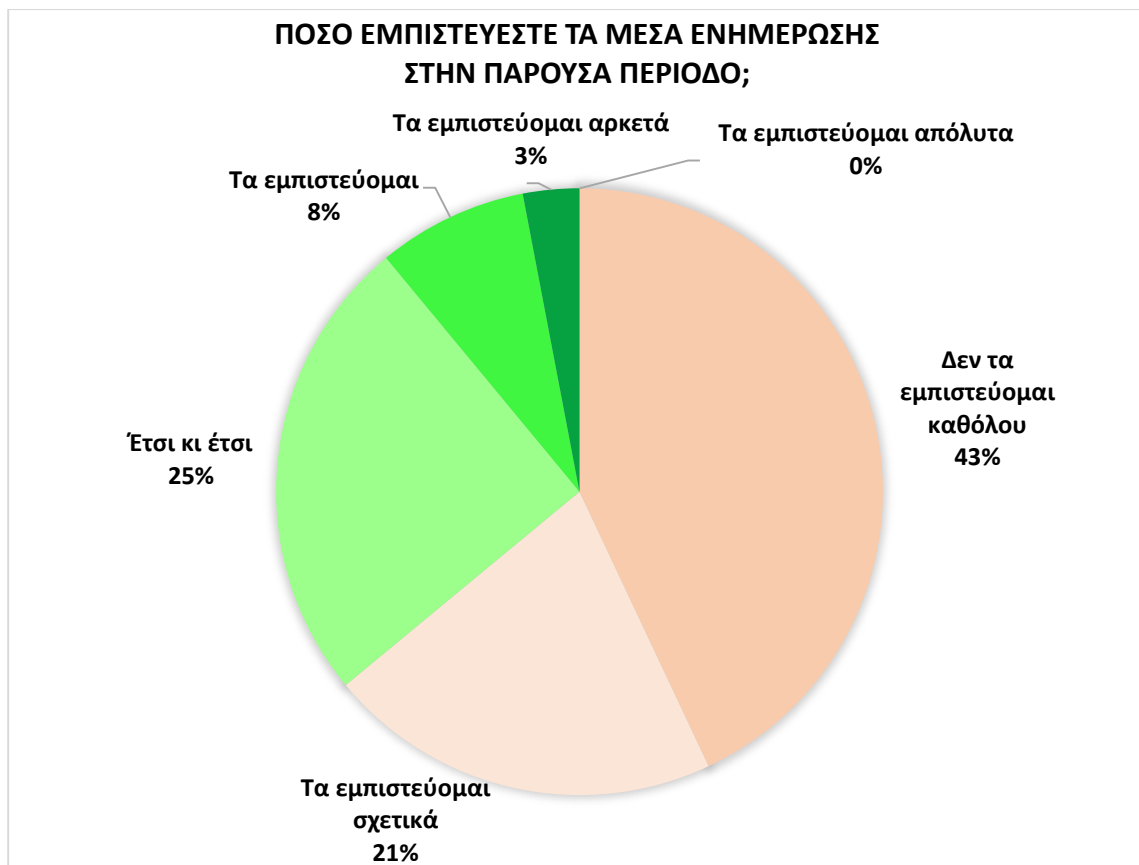
Έντονη είναι η έλλειψη αξιοπιστίας που αποδίδει το μεγαλύτερο μέρος των ερωτώμενων προς το δεσμό της **εκκλησίας** (67% δεν την εμπιστεύεται καθόλου), ενδεχομένως λόγω των συμβάντων μη τήρησης των μέτρων για την αντιμετώπιση της διασποράς της πανδημίας που έγιναν μέχρι το οριστικό κλείσιμο των εκκλησιών.

Όσον αφορά την **αστυνομία** και τη συμβολή της στην εφαρμογή των μέτρων, πολύ μεγάλο μέρος των ερωτώμενων, που αδροιστικά αντιπροσωπεύει το 43% του δείγματος, απαντάει ότι την εμπιστεύεται (7% απόλυτα, 15% αρκετά και 21% την εμπιστεύεται), ενώ ένα υψηλό επίσης ποσοστό της τάξης του 37% δεν την εμπιστεύεται (24% καθόλου και 13% την εμπιστεύεται σχετικά).

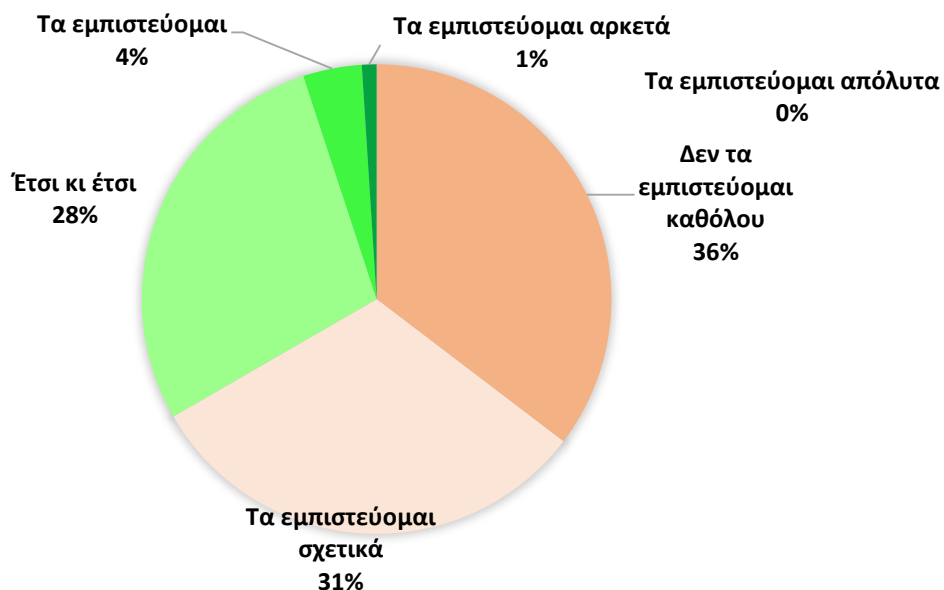

Τα μέσα ενημέρωσης, αν και αποτελούν τον βασικό συνδετικό κρίκο των μελών του κοινού με τις εξελίξεις της πανδημίας, δεν φαίνεται να έχουν πείσει για την αξιόπιστη στάση τους, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος της έρευνας δηλώνει πως δεν τα εμπιστεύεται καθόλου (43%) ή τα εμπιστεύεται συγκρατημένα (25% έτσι κι έτσι, 21% τα εμπιστεύεται σχετικά).

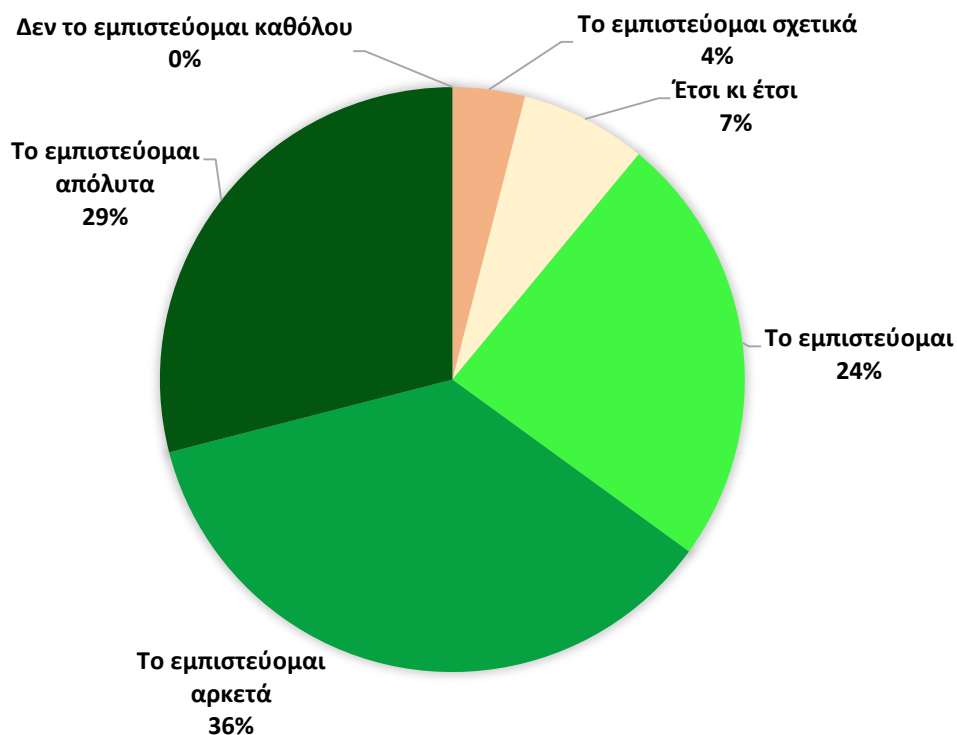
Εξίσου χαμηλά αξιολογείται από τους συμμετέχοντες στην έρευνα και η αξιόπιστία της διαχεόμενης πληροφόρησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αφού οι περισσότεροι είτε δεν τα εμπιστεύονται καθόλου (35%) είτε τα εμπιστεύονται σχετικά (31%).

ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ;

Αντιθέτως, σε πολύ υψηλά επίπεδα (89%) κυμαίνεται η εμπιστοσύνη προς τους πρωταγωνιστές της υγείας, ξεχωρίζοντας ιδιαίτερα το **ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό** της χώρας (24% το εμπιστεύεται, 36% το εμπιστεύεται αρκετά, 29% το εμπιστεύεται απόλυτα).

ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ;

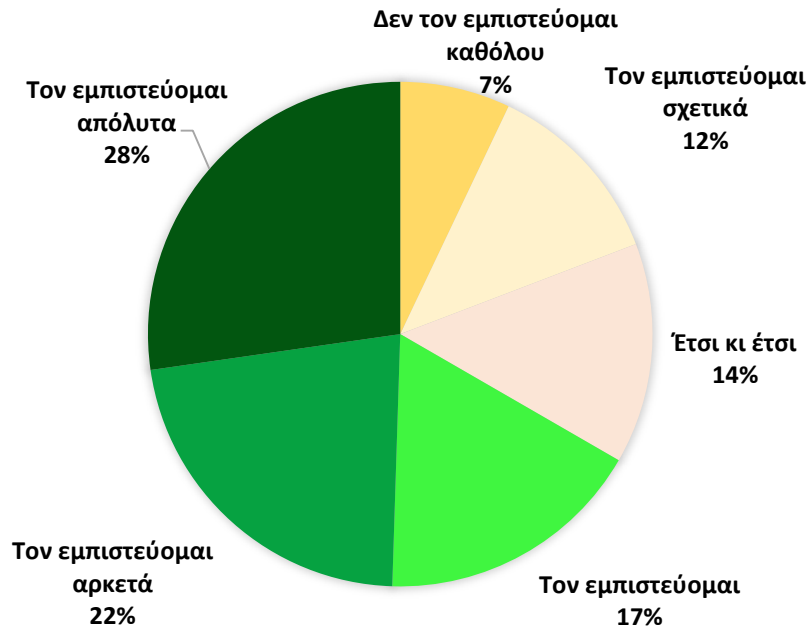
Ωστόσο, δεν παραβλέπουν τα προβλήματα που παρουσιάζει το σύστημα υγείας της Ελλάδας, το οποίο -συγκριτικά με αυτό άλλων ευρωπαϊκών χωρών- χαρακτηρίζεται κυρίως ως ανεπαρκές (26%), ως αδύναμο (25%) ή σχετικά αδύναμο (20%).

Αυτό ίσως δικαιολογεί και τον φόβο (70%) που νιώθουν αρκετοί Έλληνες σε διάφορες διαβαθμίσεις (πολύ φόβο το 28%, αρκετό φόβο το 22%, απλό φόβο το 20%) ότι το σύστημα υγείας μπορεί να καταρρεύσει ή ότι αν χρειαστούν ιατρική βοήθεια να μην μπορεί να τους παρασχεθεί (20% φοβάται πολύ, 20% φοβάται αρκετά και 18% απλά φοβάται ως προς το ζήτημα αυτό).

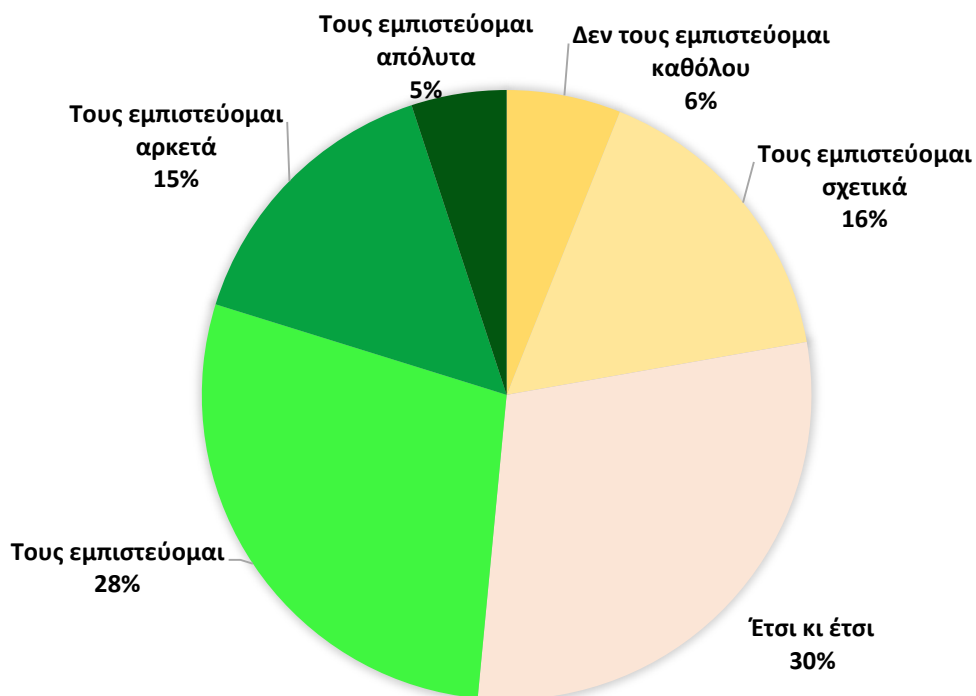
Αναμενόμενο είναι το πολύ υψηλό (67%) αίσθημα αποδοχής των Ελλήνων προς το πρόσωπο του καθηγητή λοιμωξιολόγου κ. **Σωτήρη Τσιόδρα** (17% τον εμπιστεύεται, 22% τον εμπιστεύεται αρκετά, 28% τον εμπιστεύεται απόλυτα).

**ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΟΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΕΟΔΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΟ Κ. ΣΩΤΗΡΗ ΤΣΙΟΔΡΑ, ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ;**

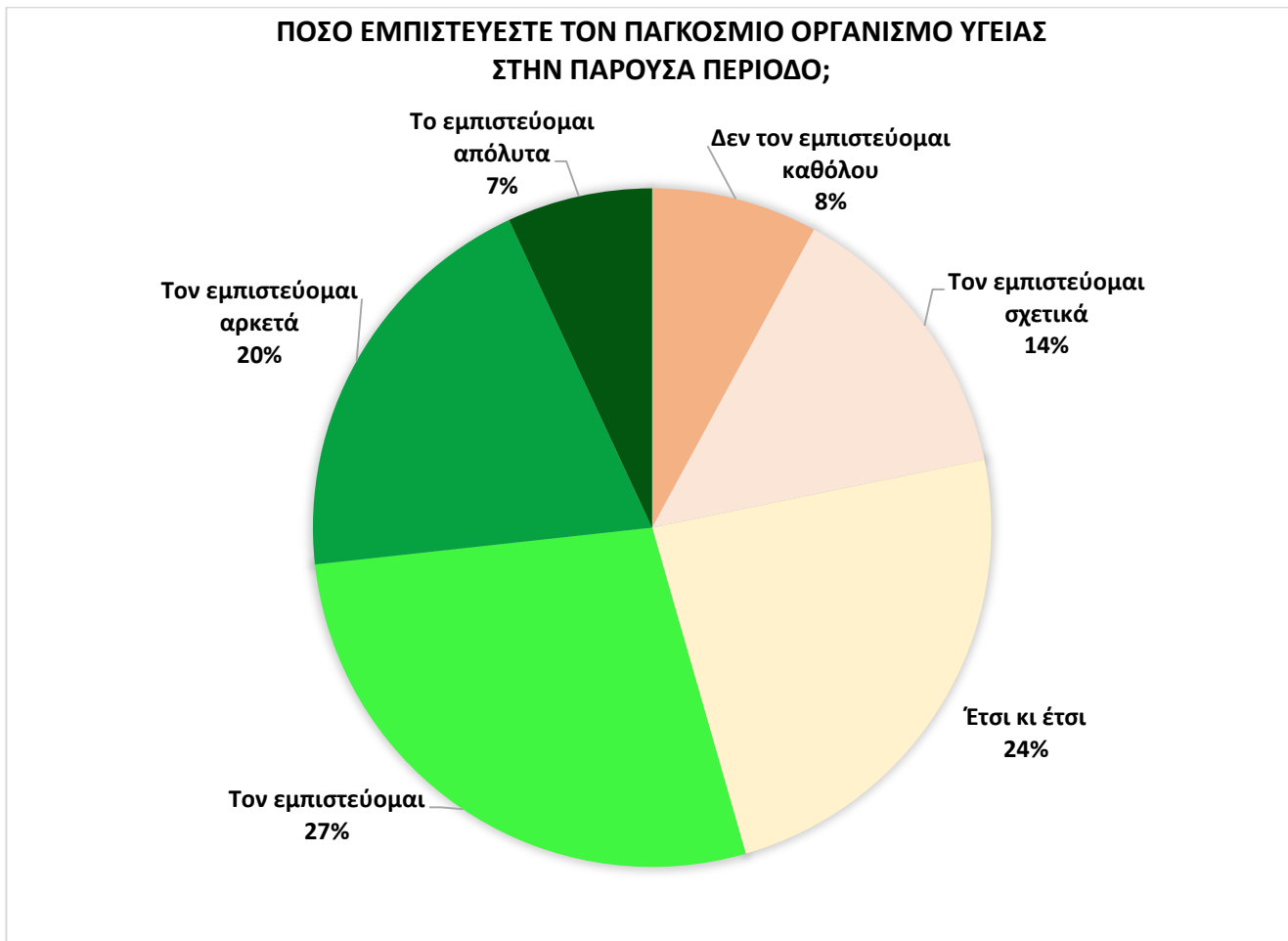

Δεν ισχύει όμως το ίδιο για τους γιατρούς και λοιπούς ειδικούς που εμφανίζονται στα μέσα ενημέρωσης για να σχολιάσουν τις εξελίξεις γύρω από τη νόσο, για τους οποίους το κοινό εκφράζει ένα είδος πιο συγκρατημένης εμπιστοσύνης (28% τους εμπιστεύεται, 15% αρκετά και 5% τους εμπιστεύεται απόλυτα).

**ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΟΥΣ ΓΙΑΤΡΟΥΣ, ΕΙΔΙΚΟΥΣ, ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΟΥΣ ΠΟΥ
ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ;**

Σε αρκετά αξιόλογα επίπεδα (54%) κυμαίνεται η εμπιστοσύνη του κοινού προς τον **Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας** (27% τον εμπιστεύεται, 20% τον εμπιστεύεται αρκετά, 7% τον εμπιστεύεται απόλυτα).

Ο Κορωνοϊός και τα Μέσα Ενημέρωσης

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, οι ερωτώμενοι προσφεύγουν για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις εξελίξεις της πανδημίας, κατά ένα μεγάλο ποσοστό, κυρίως στις ειδησεογραφικές ιστοσελίδες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δευτερευόντως στα τηλεοπτικά κανάλια εθνικής εμβέλειας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην περίπτωση των ιστοσελίδων, η επιλογή αυτή αποτελεί ανελλιπή καθημερινή συνήθεια για το 63% των συμμετεχόντων της έρευνας και στην περίπτωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για το 57% των ερωτώμενων. Σημαντικό επίσης μέρος του δείγματος (31%) δηλώνει καθημερινή, αν όχι πιο περιστασιακή, προτίμηση στις τηλεοπτικές ειδήσεις των εθνικής εμβέλειας καναλιών.

Αντιθέτως, οι ερωτώμενοι σε μεγάλο ποσοστό (85%) φαίνεται να απορρίπτουν για την ενημέρωσή τους τις εφημερίδες σε έντυπη μορφή (66% δεν τις διαβάζουν ποτέ και 19% σχεδόν ποτέ), όπως και τις τηλεοπτικές ειδήσεις των μικρών καναλιών (52% δεν τις παρακολουθούν ποτέ και 27% σχεδόν ποτέ).

Μικρότερη των εντύπων, αλλά χαρακτηριστική, επίσης, είναι η συγκρατημένη προσφυγή των ερωτώμενων της έρευνας στο ραδιόφωνο ως πηγή ενημέρωσης σχετικά με την πανδημία (14% το επιλέγει 1-2 φορές την εβδομάδα, 13% καθημερινά ανελλιπώς και 10% 3-4 φορές την εβδομάδα, ωστόσο 39% δεν το επιλέγει ποτέ και 24% σχεδόν ποτέ). Ενδεχομένως τούτο να οφείλεται στο ότι η ακρόαση του ραδιοφώνου, κι ιδίως στον τομέα της ενημέρωσης, έχει συνδεθεί με την κίνηση των αυτοκινήτων, η οποία κατά την περίοδο των περιοριστικών μέτρων είχε μειωθεί σημαντικά.

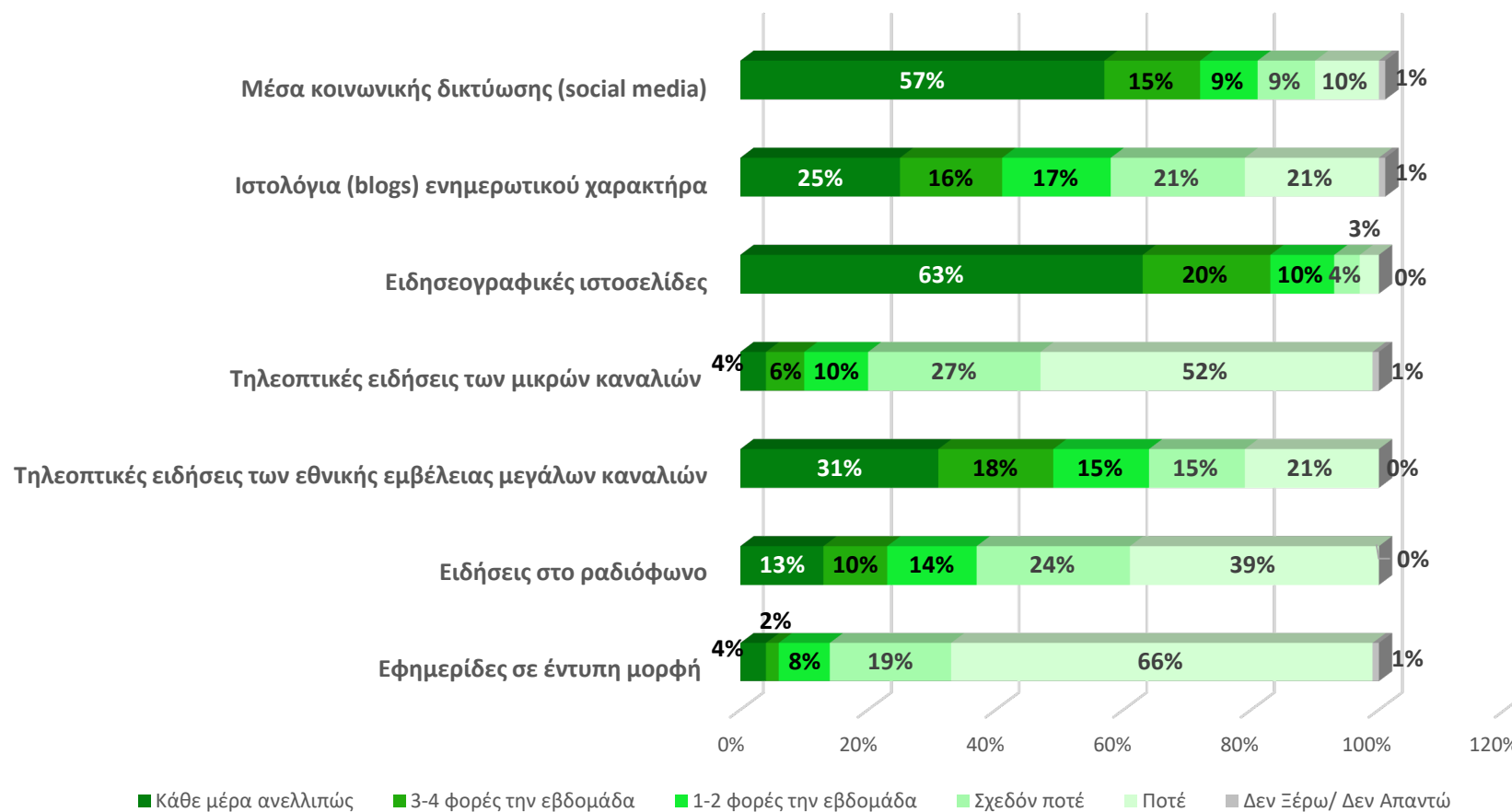
Από όλες τις κατηγορίες των Μέσων ενημέρωσης ιδιάζουσα φαίνεται πως είναι η περίπτωση των ιστολογίων (blogs) ενημερωτικού χαρακτήρα, για τα οποία το κοινό εκφράζει διαφορετικές προτιμήσεις με σχεδόν ισομερή τρόπο (25% τα παρακολουθεί καθημερινά ανελλιπώς, 16% τα επισκέπτεται 3-4 φορές την εβδομάδα, 17% 1-2 φορές την εβδομάδα, ενώ το 21% δεν τα επιλέγει σχεδόν ποτέ κι άλλο 21% δεν τα επιλέγει ποτέ).

Τέλος, το κοινό παρόλο που συζητά με συγγενείς και φίλους ιδιαίτερα συχνά τις εξελίξεις για την πανδημία και δείχνει σαφή προτίμηση προς ορισμένα μέσα ενημέρωσης έναντι κάποιων άλλων, εμφανίζεται ως επί το πλείστον επιφυλακτικό απέναντι στις διάφορες πηγές πληροφόρησης που έχει στη διάθεσή του για την κατανόηση της έκτακτης κατάστασης που επέφερε στη ζωή του η κρίση του Κορωνοϊού.

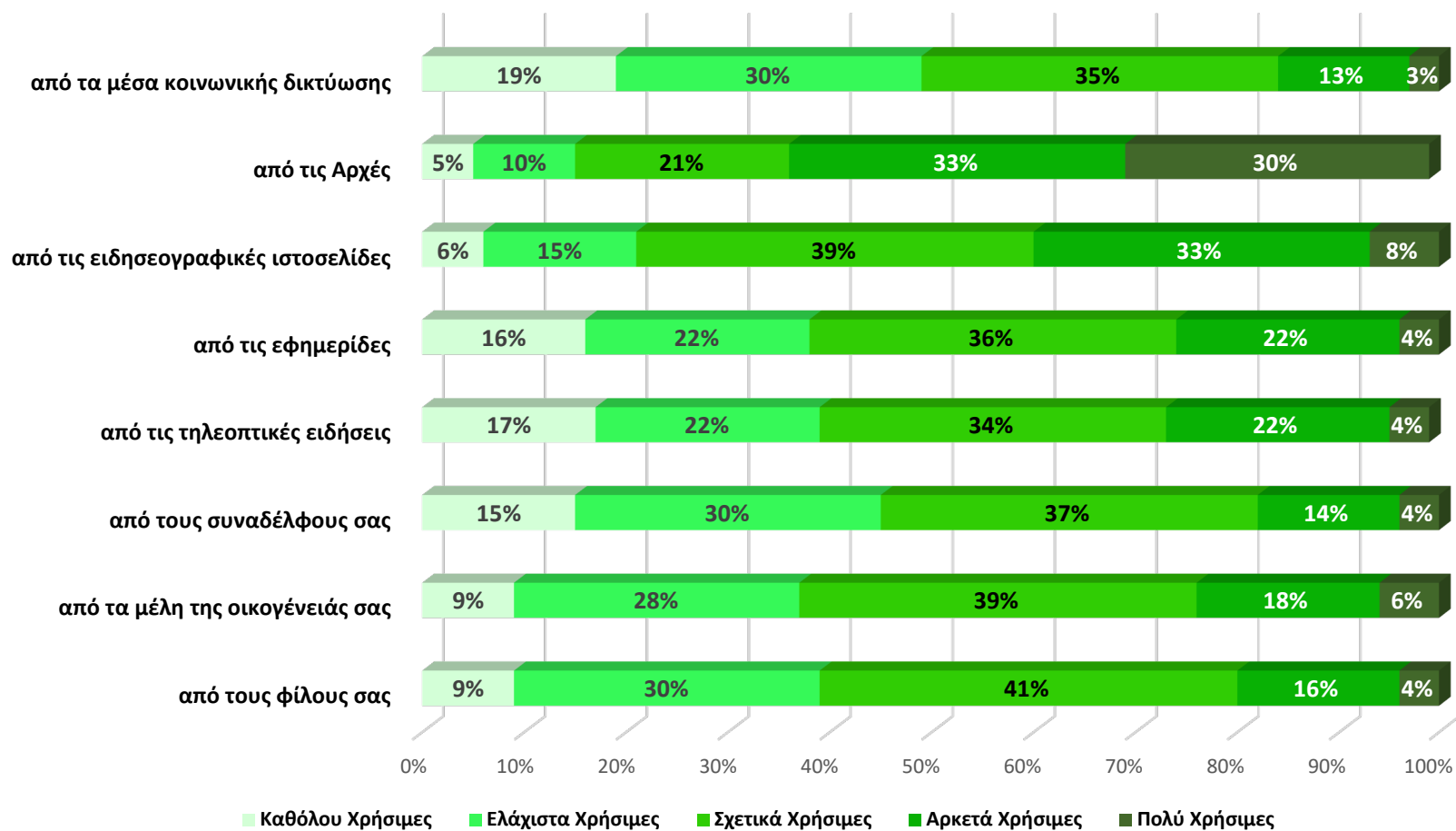
Κατά ένα μεγάλο ποσοστό αξιολογεί ως σχετικά χρήσιμες ή ελάχιστα χρήσιμες τις πληροφορίες που προέρχονται από φίλους, συγγενείς, συναδέλφους, αλλά και από όλες τις κατηγορίες των Μέσων ενημέρωσης. Παράδοξο εύρημα είναι ότι ενώ δεν διαβάζουν τις εφημερίδες, αθροιστικά 26% των ερωτηθέντων θεωρούν τις πληροφορίες τους ως αρκετά (20%) και πολύ χρήσιμες (4%).

Επίσης, ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι παρά την εξάρτηση του κοινού από τα μέσα ενημέρωσης (παραδοσιακά και ψηφιακά), οι συμμετέχοντες στην έρευνα θεωρούν ότι η πληροφόρηση που πηγάζει από τις Αρχές, είναι αρκετά χρήσιμη (33%) και πολύ χρήσιμη (30%).

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΩΝ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΜΕ ΠΟΙΑ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΦΕΥΓΕΤΕ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΑΣ;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΗΓΕΣ;

Οι φοβίες των Ελλήνων

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, το μεγαλύτερο μέρος του κοινού προβληματίζεται για τις συνέπειες που θα έχει η κρίση της πανδημίας τόσο στην εθνική, όσο και την παγκόσμια οικονομία.

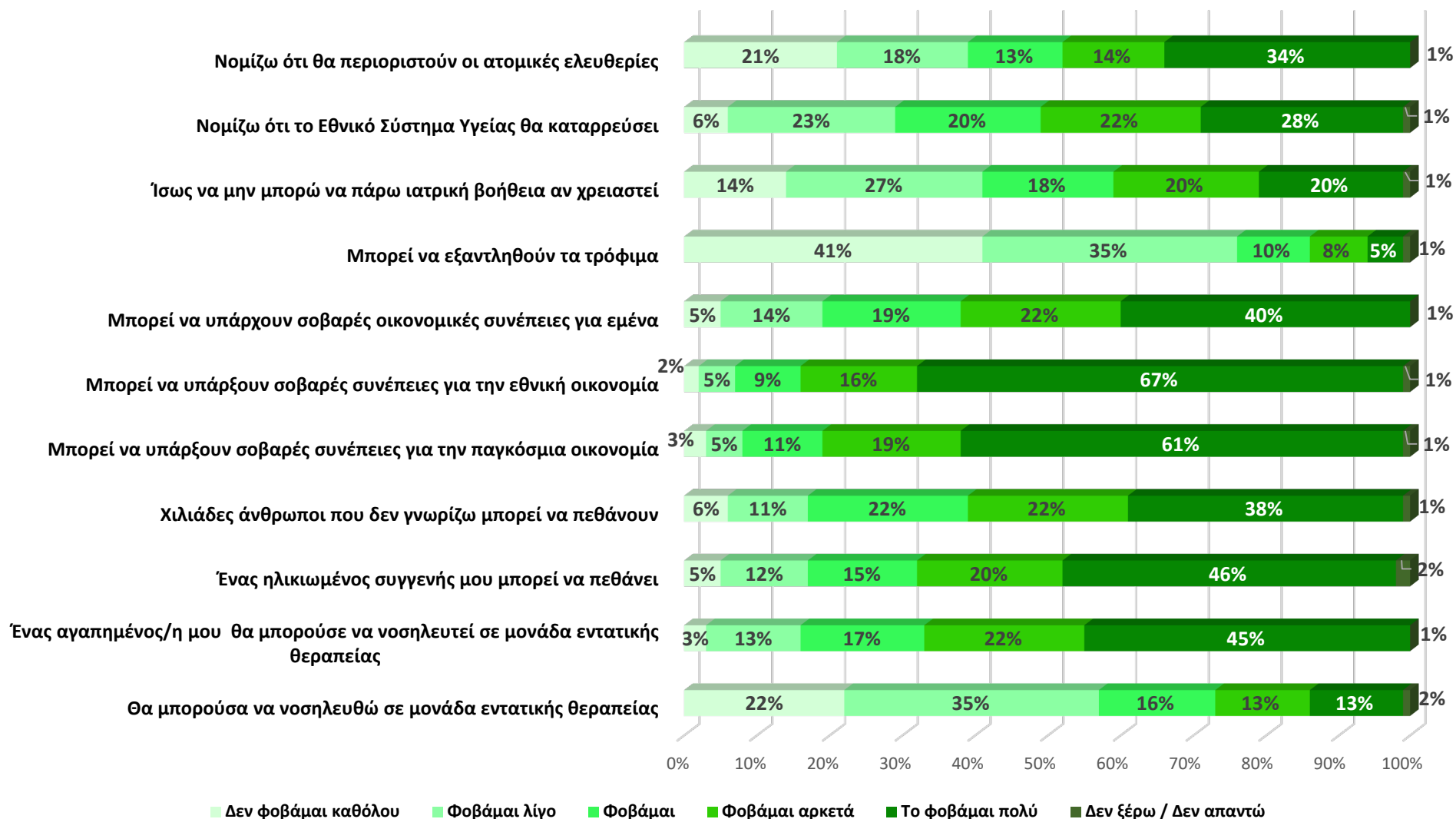
Μάλιστα, για τους δύο αυτούς τομείς οι ερωτώμενοι στη συντριπτική τους πλειοψηφία δηλώνουν χαρακτηριστικά ότι φοβούνται πολύ (67% για την εθνική οικονομία και 61% για την παγκόσμια οικονομία) και σε μικρότερο ποσοστό ότι φοβούνται αρκετά (16% για την εθνική οικονομία και 19% για την παγκόσμια οικονομία).

Μεγάλος είναι επίσης ο φόβος (62%) που εκφράζει μικρότερη αλλά σημαντική μερίδα του κοινού (40% φοβούνται πολύ και 22% φοβούνται αρκετά) σε σχέση με τις συνέπειες της πανδημίας στα οικονομικά των ατομικών νοικοκυριών, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η κρίση του Κορωνοϊού αποτελεί για τους Έλληνες κυρίως ένα μείζον θέμα με οικονομικές προεκτάσεις.

Άλλοι μεγάλοι φόβοι που εκφέρουν οι Έλληνες ως απότοκο της πανδημίας του Κορωνοϊού είναι η πιθανότητα θανάτου συγγενών (46%), ή άλλων άγνωστων συνανθρώπων (38%), η πιθανότητα νοσηλείας σε μονάδα εντατικής θεραπείας ενός αγαπημένου προσώπου (45%), καθώς και ο περιορισμός των ατομικών ελευθεριών (34% φοβάται πολύ, 14% φοβάται αρκετά και 13% φοβάται).

Υπαρκτός είναι και ο φόβος μεγάλου μέρους του κοινού (42%) για την πιθανότητα προσωπικής νοσηλείας σε μονάδα εντατικής θεραπείας (13% φοβάται πολύ, 13% φοβάται αρκετά και 16% φοβάται), ενώ δεν ισχύει κάτι παρόμοιο για το ενδεχόμενο εξάντλησης τροφίμων (41% δεν φοβάται καθόλου, 35% φοβάται λίγο).

Ποιο από τα παρακάτω φοβάστε ότι μπορεί να σας συμβεί ως συνέπεια της πανδημίας του Κορωνοϊού;

Οι δραστηριότητες των Ελλήνων στην εποχή της πανδημίας

Οι έκτακτες συνθήκες της πανδημίας εύλογα έχουν επιφέρει εμφανείς αλλαγές σε δραστηριότητες του κοινού, οι οποίες είτε σχετίζονται με τις διαπροσωπικές επικοινωνίες είτε με την ψυχαγωγία του.

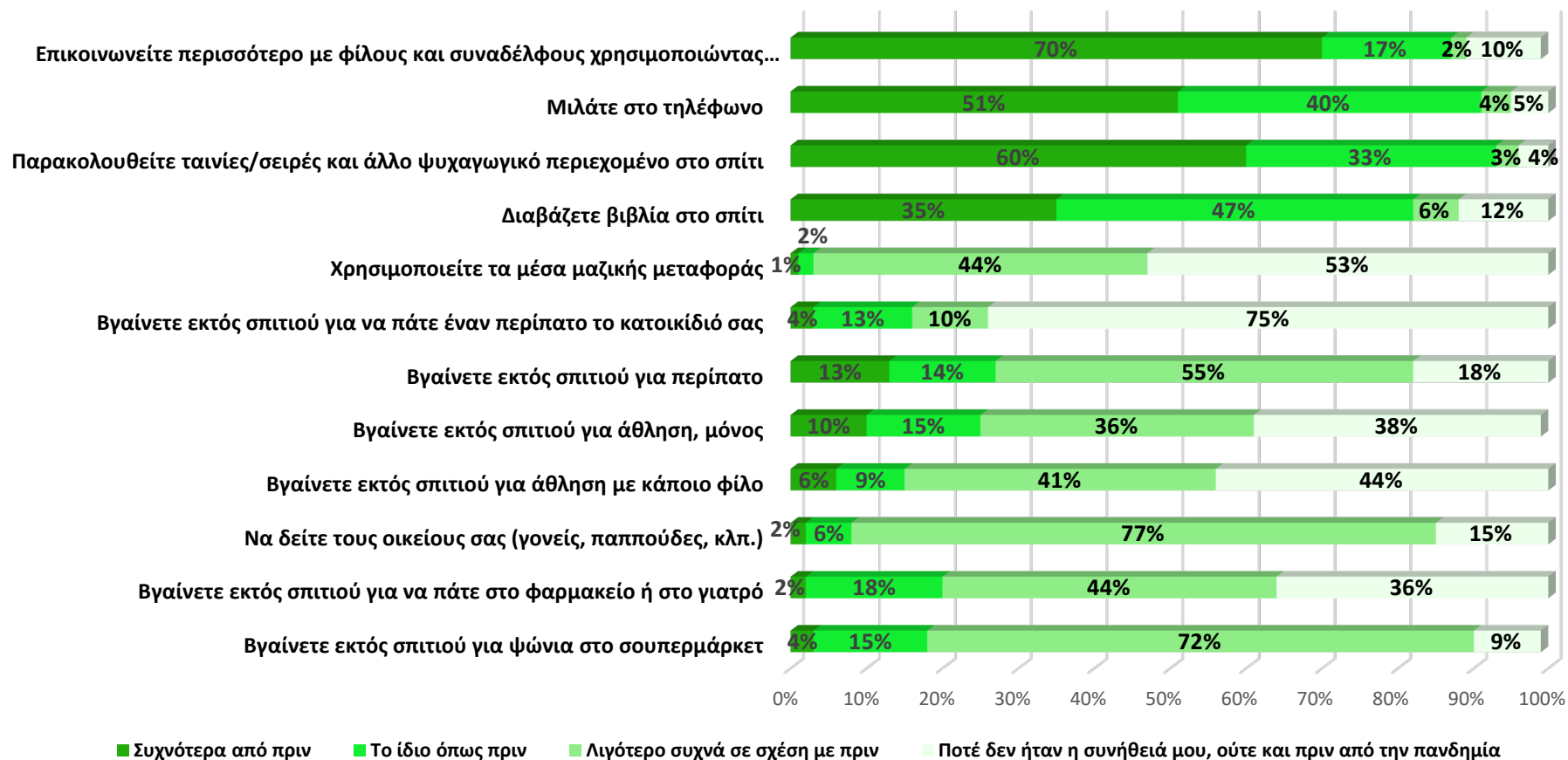
Χαρακτηριστικά είναι τα ευρήματα που αποκαλύπτουν ότι για τη συντριπτική πλειοψηφία του κοινού υπάρχουν ορισμένες **συνήθειες που έχουν περιοριστεί ιδιαίτερα σε σύγκριση με το παρελθόν**. Αυτές είναι η επίσκεψη σε οικείους και συγγενείς (77%), τα ψώνια στο σούπερ-μάρκετ (72%), καθώς και ο περίπατος εκτός σπιτιού (55%). Επίσης, για ένα σημαντικό μέρος των ερωτώμενων είναι μειωμένη και η συχνότητα χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς (44%), καθώς και η επίσκεψη σε γιατρό ή φαρμακείο (44%).

Αντιθέτως, συνήθειες που έχουν υιοθετηθεί στο πλαίσιο της καθημερινότητας και πραγματοποιούνται με μεγαλύτερη συχνότητα σε σχέση με το παρελθόν είναι η **εξ αποστάσεως επικοινωνία με φίλους και συναδέλφους μέσω ψηφιακών εφαρμογών τηλεδιάσκεψης (70%)**, η **παρακολούθηση ψυχαγωγικού περιεχομένου (ταινιών, σειρών) εντός της οικίας (60%)** καθώς και οι **συνομιλίες μέσω τηλεφώνου (51%)**.

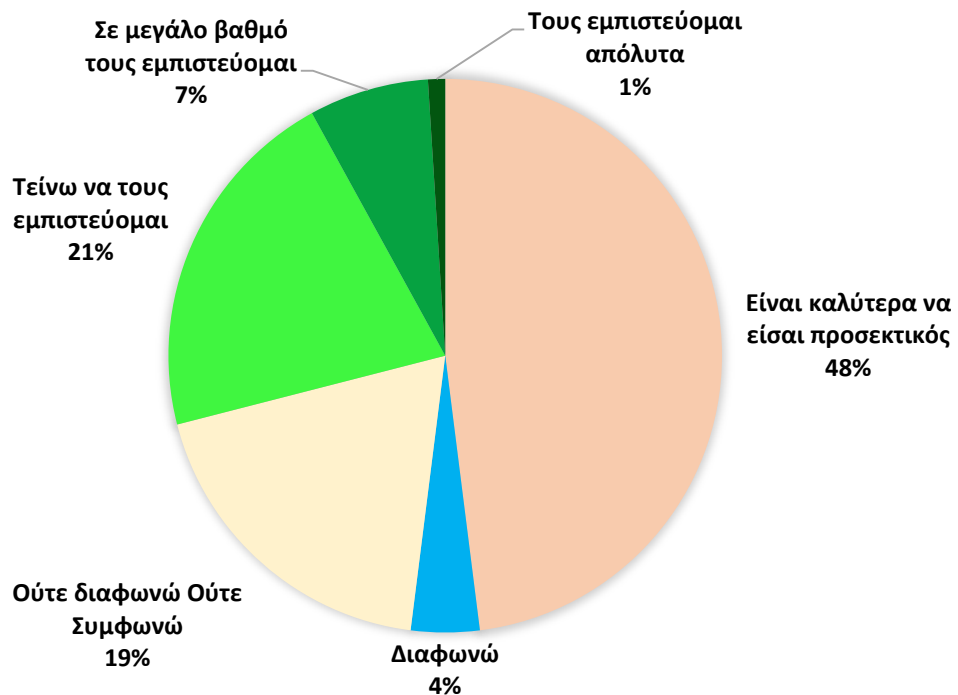
Αυτή η ροπή του κοινού προς την εξ αποστάσεως επικοινωνία αξίζει να ιδωθεί αλληλένδετα με την **επιφυλακτική στάση που εκφράζουν οι μισοί σχεδόν ερωτώμενοι (48%) για τις δια ζώσης συναντήσεις με άλλους ανθρώπους**, όπου θεωρούν ότι το να είναι κάποιος προσεκτικός αποτελεί ενδεδειγμένη στάση. Αυτή η συγκρατημένη στάση προς τον συνάνθρωπο στην εποχή της πανδημίας αντικατοπτρίζεται και στην αμφιβολία ή έστω συγκρατημένη αισιοδοξία που εκφράζει μεγάλο μέρος του κοινού για το εάν οι άνθρωποι στη γειτονιά είναι έτοιμοι να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον (38% ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί, 22% διαφωνεί ή διαφωνεί πλήρως).

Τέλος, η **ανάγνωση βιβλίων** στο σπίτι φαίνεται να αποτελεί μία πιο σταθερή συνήθεια, αφού ένα μεγάλο ποσοστό του κοινού (47%) εξακολουθεί να έχει την ίδια συχνότητα ανάγνωσης σε σύγκριση με το παρελθόν, ενώ ταυτόχρονα για **μια** αξιόλογη μερίδα του κοινού (35%) η συνήθεια αυτή εντατικοποιήθηκε.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΕΧΕΤΕ ΚΑΝΕΙ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ;

**ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΕΙΤΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΛΟΓΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ ΑΛΛΟΥΣ
ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ / ΕΙΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΟΙ ΟΤΑΝ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΤΑΤΕ;**

**ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ
"ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ
Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ";**

